Ժ. ՏԱՐԻ 2806 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 4 ՄԱՐԳԱՅ 4385 10 ՅՈՒՆԻՍ 1893 8 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1310 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միասին Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10/22 ՅՈՒՆԻՍ 1893

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ընտրութեանց վրայ առնուած տեղեկութիւնք թերի են դեռ, եւ մինչեւ որ համեմատականի գործողութիւնք չվերջանան, կարելի չէ ստոյգ բան մը գիտնալ։ Բայց ապահով չէ թէ ծանուցեալ ծրագիրը նոյն վիճակին մէջ պիտի քուէարկուի։ Թէեւ կան երեսփոխանք որք ի նպաստ կամ ընդդէմ քուէարկելու որոշմամբ ընտրուած են, բայց կան ալ որք պարագայից յարմար խուսափողութեան մը կրնան յանգիլ։ Շատերու կարծիքն է թէ՝ նոր մերժման մը անհաճոյ հետեւանքներէն զգուշանալով՝ պիտի գտնուի թերեւս մեծամասնութիւն մը որ պիտի քուէարկէ չափաւորեալ ծրագիր մը, եւ կոմս Գաբրիվի ասով գոհ պիտի մնայ։

ՏՔԹ. ՎԻՐԽՈՎԻ եւ Տքթ. Ռիխդէրի պարտութիւնը Գերմանիոյ մէջ ամեն ազատական լրագրերու խորին ցաւ կը պատճառէ։ Այս երեւելի անձերուն ներկայացուցած յառաջդիմական (արմատական) կուսակցութիւնն ա՛լ գոյութիւն չունի գրեթէ. զի 70ի չափ երեսփոխանի տեղ 10է պակաս ներկայացուցիչ պիտի ունենայ նոր Ռայխսթակին մէջ։ Ուրիշ կուսակցութեանց պատկանող թերթեր Տքթ. Ռիխդէրի երեսը կը զարնեն իր յամառութիւն, որով Գաբրիվի կոմսին նման խոհեմ, չափաւոր եւ քաղցրաբարոյ նախարարապետի մը խրատախոհական առաջարկները մերժեց, մինչ ինք եւս, Տքթ. Ռիխդէր, կը զգար բանակի յաւելման պէտքն, եւ միայն տարբեր ձեւեր կ'առաջարկէր։ Իր յամառութեան հետեւանք եղաւ Ռայխսթակին ժամանակէն առաջ լուծումն, եւ իր կուսակցութեան՝ իր մէջ իսկ պառակտելով՝ անդարմանելի պարտութեան մը մատնուիլը։ Տքթ. Ռիխդէրի եւ Տքթ. Վիրխովի կ'ըսեն միւս կուսակցութիւնք թէ «հով ցանեցիք ու մրրիկ քաղեցիք»։ Իմացական տեսակէտով անշուշտ անհունապէս աւելի բարձր են Վիրխով եւ Ռիխդէր քան այն հասարակ գործաւորականք որք յաղթեցին իրենց։ Երկրին ընդհանրական շահուց տեսակէտով ալ Ռիխդէր եւ Վիրխով աւելի խօսք հասկցող մարդիկ են քան ծայրայեղ տարրերք որք այս ընտրութեան մէջ անոնց կրկնապատիկը քուէ շահեցան։

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՐԷՆԻ բոլոր երեսփոխանք մինչեւ սոյն ժամանակներս «բողոքարկու» կուսակցութիւն մը կը կազմէին. այսինքն՝ աւելի ֆրանսասէր էին քան գերմանասէր, իրենք իբրեւ ֆրանսացի ծնած եւ մեծցած ըլլալով։ Վերջին ժամանակներս իրենց մէջ սպրդած էին մէկ-երկու գերմանասէրք, այսինքն այնպիսիք որք բացարձակապէս ընդունած են 1870—71ի պատերազմաւ հաստատեալ նոր վիճակն։ Այս անգամ ընտրութիւնն այն նշանաւոր հետեւանքն արտադրեց որ Ալզաս-Լորէնի երեսփոխանաց մեծամասնութիւնը գերմանացի եւ գերմանասէր կ'ըլլայ, եւ 22 տարիէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով, ֆրանսասէր կուսակցութիւնն իբրեւ մեծամասնութիւն կը ներկայանայ Կայսրութեան Խորհրդարանին մէջ։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ.— Կաթոլիկ Եկեղեցին միշտ կը մերժէր կաթոլիկներուն հրէութեան յարիլն ամուսնական յարաբերութեանց առթիւ, թէեւ բան չէր ըսեր եթէ հրեայք կաթոլիկութեան յարէին։ Մաճառ կառավարութիւնն այս կրօնական խնդրոյ վրայ պատրաստած օրինագիծերուն մէջ սկզբունք դրած ըլլալով թէ ամեն կրօնային դաւանութիւնք հաւասար պիտի նկատուին օրինաց առջեւ, չընդունիր կաթոլիկ կղերին յարուցած բացառութիւնն, եւ կը յայտարարէ թէ ամուսնութեան առթիւ հրէութեան յարող կաթոլիկի մը կրօնափոխութեան ընդդիմութիւն պիտի չըլլայ, եւ օրինապէս պիտի արձանագրուի։— Կաթոլիկ կուսակցութիւնն առարկած էր թէ քաղաքային ամուսնութեան խնդիրն անդէպ կերպիւ կը յուզուի մաճառ կառավարութեան կողմէ։ Առ այս կը պատասխանուի թէ քանի որ Հունգարիոյ համար նոր քաղաքային օրէնք մը կը խմբագրուէր, ամուսնական օրէնքը զանց առնուլ կարելի չէր։ Այդ մասին եւս նոր տրամադրութիւն հարկ անհրաժեշտ էր խմբագրել։—Կաթոլիկ կղերը կը պահանջէր որ ամուսնալուծումը մինչեւ իսկ թէեւ Բողոքականաց համար թոյլատրուի, կաթոլիկներուն արգիլուի։ Մաճառ կառավարութիւնը կը պատասխանէ թէ Հունգարիա ճշդիւ խօսելով կաթոլիկ Պետութիւն մը չէ։ Եթէ դուրս թողուի Խրուաթիա, որ իրեն յատուկ դրութիւն մը կը վայելէ, Հունգարական Տէրութեան միացեալ մասանց մէջ կաթոլիկներ բոլոր բնակիչներու 52 առ 100ն են միայն եւ ոչ թէ ստուար մեծամասնութիւն։ Մաճառ կառավարութիւնը միջին ճամբայ մը բռնեց։ Միայն երկու պարագայի մէջ ամուսնալուծման թոյլ տալ կ'ուզէ. Նախ, եթէ առն կամ կնոջ կեանքը վտանգի մէջ ինկած ըլլայ ամուսնոյն կողմէ, եւ երկրորդ, եթէ այրը կամ կինն այնքան ապականեալ կեանք մը վարել սկսած ըլլայ որ ի լուր ամենեցուն անոնց մէջ ամուսնական կապակցութիւնը գործնականապէս վերջացած ըլլայ։ Այս երկու պարագաներէ մէկուն մէջ ամուսնալուծում պահանջող մաճառ հպատակն ի՛նչ կրօնէ որ ըլլայ, մաճառ կառավարութիւնը կ'առաջարկէ թոյլտուութիւն ընել անոր։ Հիմա Հունգարիոյ Բողոքականք դիւրաւ կրնան ամուսնալուծում ձեռք բերել, եւ հետեւապէս շատ կաթոլիկներ, երբ ամուսնական կապակցութիւնն անտանելի դառնայ, բողոքական կ'ըլլան՝ բաժնուելու եւ նոր ամուսնութիւն կնքելու համար։ Մաճառ կառավարութեան ընդունած միջին կարգադրութիւնը ծայրայեղ պարագայից մէջ կաթոլիկներուն ևս ամուսնալուծման միջոց ցուցնելով, կը միտի կաթոլիկները պաշտպանել բողոքականութեան յարելու փորձութեան դէմ։

ՖՐԱՆՍԱՑԻՔ Ի ՍԻԱՄ.— Բանկոկի գիրքը բռնող սիամցի Մանտարինն աղետալի նենգութիւն մ'ըրեր է Ֆրանսացիներուն դէմ։ Ասոնց պահանջմամբ, իր հրացաններն յանձնած եւ դէպ ի Մեքոնկ հեռացած էր։ Իրեն ընկերակցած էր ֆրանսացի սպայն Կրոկիւրէն, որ նաեւ այն կողմի բնակչաց դէմ կը պաշտպանէր Մանտարինն։ Ի Քէնկ Քիէն Կրոկիւրէն կը հիւանդանայ։ Զայս տեսնելով, Մանտարինն Հուլթէնէ կը կանչէ զինեալ Սիամցիներու խումբ մը, որք Ֆրանսացւոյն բնակարանը կը պաշարեն, եւ անոր ընկերակցող 15 զինուորները կը ջարդեն։ Մանտարինն ալ րէվոլվըր ի ձեռին մտնելով հիւանդ սպային սենեկին մէջ, անգթաբար կը սպաննէ զնա։ Տեսնենք այս փոքրիկ «միջադէպեր» ո՛ւր պիտի յանգին։

ԶԱՐՆ ԵՒ ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ պիտի տեսակցին եղեր Նաւու մը մէջ, գերմանական նաւահանգիստի մը առջեւ։ Զարն պիտի հետեւի ռուսական նաւախումբ մը, եւ այս նաւախումբ ապա դէպ ի Պրէստ պիտի ուղեւորի, Ամերիկայէն դարձող ռուսական նաւախմբին հետ միանալու համար։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ
Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Ընկալեալ եւ հաստատեալ է Խառն Ժողովոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ՀԻՒԱՆԴԱՑ

Յօդ. 1. Ոչ ոք հիւանդարանին մէջ կրնայ ընդունուիլ՝ առանց բժշկական քննութենէ մը անցնելու, որ կը կատարուի Հիւանդանոցի բժշկաց միոյն ձեռամբ։

2. Հիւանդարանի մէջ կ'ընդունուին միայն այնպիսի հիւանդներ որոց ոտքի վրայ դարմանումն անկարելի է։

3. Իսկ անխտրաբար՝ գիշեր եւ ցերեկ ամէն ժամ կ'ընդունուին այն հիւանդներ որոնք անմիջական խնամոց կը կարօտին։

ՆՈՐԵԿ ՀԻՒԱՆԴԱՑ ՅԱՏՈՒԿ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ

4. Ընդունուած հիւանդները կը ժողվուին մասնաւոր սպասման սրահի մը մէջ, ուր բժշկին հրահանգովը կ'որոշուին անոնք որ մաքրութեան համար բաղնիք կրնան զրկուիլ։ Իսկ այն հիւանդաց՝ որոնց վիճակը չի ներեր բաղնիք երթալ, ձեռքերն ու ոտքերը կը լուացուին, եղունգները կը կտրուին, մազերը կը սանտրուին կամ կը կտրուին ի հարկին։

5. Վերոյգրեալ յօդուածին տրամադրութիւնները գործադրուելէ յետոյ, հիւանդաց կը հագցնեն Հիւանդանոցին համազգեստը, եւ ի ներկայութեան անձնիւր հիւանդի եւ Տնօրէնին կամ իր օգնականին մասնաւոր տումարի մը մէջ կ'արձանագրուին հիւանդաց հանած զգեստները եւ քովերնին գտնուած դրամ կամ արժէքաւոր նիւթեր, ինչպէս նաեւ մոյց տուրքին վճարումը պէտք է ճշդիւ նշանակուին իւրաքանչիւրին հիւանդաթերթին (pancarte) վրայ, հանդերձ Տնօրէնին ստորագրութեամբ։

6. Հիւանդաց հանած զգեստները ի պահանջել հարկին՝ հականեխական նորագոյն դրութեամբ, ճնշեալ շոգւոյ ջերմարանի (étuve à vapeur sous pression) միջոցաւ մաքրուելէ յետոյ, իւրաքանչիւր հիւանդին զգեստները հանդերձապետին ձեռամբ կը դրուին զատ զատ պարկերու մէջ, որոնք թուագրեալ կը պահուին։ Սոյն պարկերու թիւը իւրաքանչիւր հիւանդի հիւանդաթերթին եւ մայր տումարին մէջն ալ կը նշանակուի։

7. Հիւանդները, մաքրութեան խնամքները ընդունելէ յետոյ, մասնաւոր սրահի մը մէջ կը հաւաքուին, ուր ներքին բժշկին զանոնք մանրամասն կերպիւ քննելէ եւ իւրաքանչիւրին հարկ գտած դեղերը հիւանդաթերթին վրայ գրելէ վերջը, իրենց ունեցած հիւանդութեան համեմատ՝ պէտք եղած սրահներն կը զրկէ զանոնք։

8. Ստիպողական եւ անմիջական դարմանի կարօտ եղող հիւանդաց համար՝ առանց այցելութեան ժամուն սպասելու՝ նոյն հետայն հարկաւոր խնամքները պարտի փութացնել ներքին բժիշկը, որ անմիջական դարմանները մատակարարելով հանդերձ, եթէ հարկը պահանջէ՝ պարագային ծանրութիւնը անմիջապէս պէտք է իմացնէ նոյն բաժնին պետ այցելու բժշկին, թէպէտ նորա այցելութեան օրն ալ չըլլայ։ Սակայն այցելու բժշկին հասնելու ալ ժամանակ չտուող եւ անմիջական դարմանի դժուարակնճիռ պարագայից մէջ, ներքին բժիշկը պարտաւոր է՝ հաստատութեանս մօտաւորագոյն բնակութիւն ունեցող արուեստակից մը իրեն օգնութեան կոչելու։

9. Տարափոխիկ հիւանդութեան կասկած տուող հիւանդները մասնաւոր սրահին մէջ կը պահուին, մինչեւ որ հիւանդութեան տեսակը որոշուի, եւ այն ատեն ըստ պահանջման պարագային՝ մասնաւոր սրահներ կը զրկուին։

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ԲԺՇԿԱՑ

10. Հիւանդանոյին մէջ պաշտօն վարելու կոչուած ո՛ եւ է բժիշկ՝ պէտք է անպատճառ բժշկական համալսարանէ մը վկայեալ եւ իր վկայագիրն ալ օսմանեան Կայսերական բժշկական վարժարանէն վաւերացեալ ըլլայ։

11. Հոգաբարձութիւնն իր բժիշկ անդամոց հետ համախորհուրդ կ'ընտրէ հաստատութեանս համար պէտք եղած բժիշկները։ Հոգաբարձութիւնն՝ եթէ պատշաճ գտնէ, այս ընտրութեան համար մայրաքաղաքիս հայազգի աւագագոյն բժիշկներէն երեք հոգի կը հրաւիրէ ի խորհրդակցութիւն։

12. Հիւանդանոցի բժշկական այցելութիւնք կը կատարուին ամէն օր, միջօրէէն երեք ժամ յառաջ, հետեւեալ կարգաւ. Շաբաթն երեքական անգամ՝ օր ընդ մէջ՝ կ'այցելեն երկու այցելու բժիշկները (ներքին եւ արտաքին հիւանդութեանց), ընկերակցութեամբ ներքին բժշկաց. իսկ առաջիններուն բացակայ գտնուած օրերը ներքին բժիշկները պարտին կանոնական այցելութիւնը կատարել։

Սոյն այցելութեանց միջոցին բժիշկներուն հետ մէկտեղ պիտի գտնուին դեղագործը, վիրադարմանը, հիւանդապահաց պետը եւ սրահին հիւանդապահներն։ Երկու այցելու բժիշկներն պարտին առնուազն չորս ժամ մնալ հիւանդանոցի մէջ։

13. Բժիշկները պարտին իրենց դարմանած հիւանդներուն ունեցած ախտին բնութիւնը (diagnostic) բացորոշ կերպիւ գրել հիւանդաթերթին վրայ, առ առաւելն ութ աւուր պայմանաժամու մէջ։ Բաց աստի՝ հիւանդութեան ընթացքին մէջ ծագած կնճիռները (complication), հիւանդութեան տեւողութիւնը եւ վերջաւորութեան կերպը, միանգամայն հիւանդին տրուած դեղօրէից տեսակն ու չափը եւ սննդեան տեսակն ու քանակը՝ որոշ եւ ընթեռնլի կերպիւ պարտին արձանագրել հիւանդաթերթին վրայ։

14.—Սպասող ներքին բժշկին պաշտօնը կը սկսի՝ առաւօտեան բժշկական այցելութիւններէն անմիջապէս առաջ եւ կը տեւէ մինչեւ հետեւեալ աւուր այցելութեանց լրացումը։ Սոյն միջոցին ներքին բժիշկն ո՛ւ եւ է պատճառով չկրնար Հիւանդանոցէն հեռանալ. իր պաշտօնն այն ատեն միայն վերջացած կը համարուի երբ զայն իր յաջորդին կը յանձնէ եւ իր դիտողութիւններն ալ ըստ օրինի կը յայտնէ անոր։

15.—Եթէ ներքին բժշկաց մին՝ ո՛ր եւ է պատճառաւ բացակայ գտնուի որոշեալ ժամուն, ներկայ ներքին բժիշկը կը պարտի շարունակել իր պաշտօնը՝ ցորչափ տեւէ իր յաջորդին բացակայութիւնը։

16.—Եթէ ներքին բժշկաց մին հարկադրի բացակայ մնալ՝ երկարատեւ հիւանդութեան կամ այլ պատճառաւ, նոյն ժամանակամիջոցին համար առժամեայ ներքին բժիշկ մը կը յատկացուի։

17.—Սպասող ներքին բժիշկը պարտի երեկոյեան այցելութիւն մը ընել ընդհանուր հիւանդաց սրահներուն՝ ինչպէս նաեւ սպասման սրահին մէջ, ընթրիքէն երկու ժամ յառաջ։

18.—Սպասող ներքին բժիշկն, իր սովորական պարտականութիւններն անթերի կատարելէ զատ, երբ հիւանդի մը վիճակը ծանրացած ըլլալով անմիջական դարմանի պէտք ունենալն իրեն իմաց տրուի, պարտի նոյն ժամայն տառապող հիւանդին քով երթալ եւ պէտք եղած օգնութիւնն հասցնել անոր։ Բաց աստի՝ եթէ հիւանդ մը հոգեվար վիճակին հասած ըլլայ, բժիշկը պարտի զայն մասնաւոր սենեակ մը փոխադրել տալ եւ վերջին կրօնական պարտականութեանց կատարման համար հաստատութեան երէցին իմաց տալ։

Իսկ երբ հիւանդ մը մեռնի, մահը պէտք է հաստատուի բժշկին կողմէ, որ մեռեալն անմիջապէս դիականարանը փոխադրել կուտայ, եւ յետ մահու առ նուազն 24 ժամ չանցած՝ թաղման արտօնութիւն չի կրնար տալ։ Բժիշկը պարտի հիւանդին մահը պատճառող պարագայն հիւանդաթերթին վրայ նշանակել, թուագրել եւ ստորագրել։

19.—Հիւանդաց պէտք եղած դեղօրայք եւ ուտեստք՝ միայն հիւանդանոցի բժշկաց կողմէ կը սահմանուին. անոնցմէ զատ ոչ ոք կրնայ՝ ո՛ւ եւ է պատճառաւ՝ սոյն տնօրէնութիւնները փոփոխել կամ արգելուլ, բաց ի սպասող ներքին բժշկէն, որ ի հարկին կարող է պարագային պահանջած փոփոխութիւններն ընել։

20.—Եթէ բժշկական մասնաւոր խորհրդակցութեան մը պէտքն զգացուի, թէ՛ ներքին հիւանդութեանց եւ թէ՛ մանաւանդ վիրաբուժական գործողութեանց համար, այցելու բժշկաց խորհրդակցութենէն զատ՝ դուրսէն բժիշկ կամ վիրաբոյժ ալ կրնայ հրաւիրուիլ, Հոգաբարձութեան ընտրութեամբ եւ ծախիւք։

Սակայն եթէ հիւանդի մը կամ իր պաշտպանաց կողմէն պահանջուի խորհրդակցութիւն մ'՝ յատկապէս հրաւիրուած բժշկի մը մասնակցութեամբ, այդ խորհրդակցութիւնը կրնայ տեղի ունենալ հիւանդին կամ պաշտպանաց ծախիւք, կանոնաւոր այցեգին վճարուելով հրաւիրեալ արուեստակցին եւ Հիւանդանոցի բժշկին։

21.—Հիւանդի մը վիճակին մէջ ախտաբանական կարեւոր փոփոխութեան մը հետեւանօք, երբ հարկ ըլլայ զայն ներքին հիւանդութեանց բաժանումէն արտաքին կամ վիրաբուժական բաժանումը փոխադրել, կամ փոխադարձաբար, նոյն ատեն առաջին բաժանման բժիշկը պարտի՝ նախ քան փոխադրութիւն հիւանդին, նորա հիւանդաթերթին վրայ գրել՝ վրայ հասած կնճռոյն տեսակը, փոխադրութեան հարկեցուցիչ պատճառն եւ այլն, թուագրել ու ստորագրել, եւ ապա յղել հիւանդը իր պաշտօնակիցին։

22. Հիւանդարանի երկու բաժանմանց (արտաքին եւ ներքին) բոլոր բժիշկները պարտաւոր են շաբաթը մէկ անգամ պարբերաբար հաստատութեան միւս մասանց (ծերանոց, անկելանոց, որբանոց, եւն.) այցելութեամբ հարկ եղած առողջապահիկ կանոնաց գործադրութեան հսկել, թեթեւ հիւանդները տեղւոյն վրայ խնամել եւ աւելի ծանր հիւանդները սրահները փոխադրել տալ։

23. Թէ՛ այցելու եւ թէ՛ ներքին բժիշկները պարտաւոր են՝ ամեն այցելութեան իրենց ժամանման եւ մեկնման ժամերը ներկայութեան տումարին մէջ արձանագրել եւ ստորագրել։

24. Ներքին բժիշկները՝ իրենց պաշտօնին կիրառութեան մէջ՝ ինչ որ տեսնեն դիտողութեան արժանի, պարտին զայնս արձանագրել յատկապէս պատրաստեալ դիտողութեան տումարին մէջ, իրենց ստորագրութիւնն ալ դնելով։

25. Հիւանդարանի երկու գլխաւոր բաժանմանց ներքին բժիշկներուն կը յանձնուին իրենց ճիւղերուն վերաբերեալ գործիները, որոց մաքրութեան եւ բարւոք պահպանման միայն իրենք են պատասխանատու։

26. Հաստատութեանս զանազան բաժանմանց յատկացեալ բժշկաց իւրաքանչիւրն ըստ ամենայնի պատասխանատու է այն ամեն բժշկական թերութեան որ պատահի իր բաժնին մէջ. սակայն այս պատասխանատուութիւնն առաւելապէս կը ծանրանայ մէն մի բաժանման պետին վրայ։

27. Հաստատութեանս բժշկաց մին եթէ թերութեան մէջ գտնուի, որ պէտք է պաշտօնապէս հաստատուած ըլլի Հոգաբարձութեան կողմանէ կամ ի հարկին ձեռնհաս մարմնոյ մը կողմէ, առաջին անգամին համար ազդարարութիւն կ'ընդունի, երկրորդ անգամին համար իր մէկ ամսականին կէսն կը զրկուի՝ եթէ ներքին բժիշկ մ'է զանցառուն, եւ ամբողջ մէկ ամսականէն՝ եթէ այցելու բժշկաց մին է. իսկ երրորդ անգամի համար՝ պաշտօնանկ կ'ըլլայ՝ թէ՛ ներքին ըլլայ թէ արտաքին։

28. Եթէ բժիշկ մը առանց բանաւոր պատճառի բացակայ գտնուի, իր բացակայութեան համեմատութեամբ ամսականին վրայ նոյնչափ օրականի զեղչ մը կը տուժէ. եւ եթէ առանց բանաւոր պատճառի 15 օր շարունակ բացակայ գտնուի, պաշտօնանկ կ'ըլլայ։

Այս պարագային՝ եթէ բացակայ եղողը ներքին բժիշկներէն մին է, իր ամսակա-

---

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (41)

ԼՈՒԻ ԺԱՔՕԼԻՕ

ՈՒԶՕՐԻ ՋԱՂԱՑՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

Գ.

ՖՈՆԴԷԳԻ ԴՂԵԱԿԸ

Մանկամարդ աղջիկը տխրօրէն ժպտեցաւ.

—Ժամանակը չպիտի կատարէ այդ հրաշքը, պարոն Թուանիէ, պատասխանեց, սակայն եթէ կը հաւատաք այդ հրաշքին, սիրով կը խոստանամ ձեզ որ եթէ երբեք սիրտս բաւական հանդարտի, որպէս զի կարենամ ընդունիլ պաշտպան մը ինչպէս ըսիք···

—Ամուսին մըն ալ, ըսի։

—Զլեցի, ես միշտ պաշտպան պիտի ըսեմ. այդ պաշտպանը դուք պիտի ըլլաք։

—Ա՛հ, շնորհակալ եմ··· ա՛լ միայն այդ յոյսով պիտի ապրիմ։ Պ. տը Ներթան հրաւիրեց զիս ամեն տարի քանի մը օր անցունել ի Ֆոնդէգ, կ'արտօնէ՞ք զիս որ ընդունիմ այս հրաւէրը։

—Այդ արտօնութիւնը տալու բնաւ իրաւունք չունիմ ես, պարոն Թուանիէ։

—Ֆոնդէգի դղեկատիրուհին չէ՞ք։

—Իմ խնամակալս տը Ներթան զօրավարը իմ հայրս կը ներկայացնէ ի Ֆոնդէգ, եւ քանի որ ապրի, իրմէ զատ ոչ ոք կամք չպիտի ունենայ հոս։

—Կը հասկնաք միտքս··· չեմ ուզեր անհաճոյ ըլլալ ձեզի։

—Դուք ամենեւին անհաճոյ չէք ըլլար ինձ ընդունելով Պ. տը Ներթանին հրաւէրը. բաւական պատւոյ տէր մարդ կը կարծեմ ձեզի՝ չունենալու համար այն գաղափարը թէ կրնաք պաշարման ենթարկել վայր մը որ անձնատուր չպիտի ըլլայ։ Ուրեմն պիտի ընդունուիք իբր այցելու մը որ համակրելի է ամենուս։

—Հասկցայ միտքս, օրիորդ, եւ ուրախ եմ տեսնելով ձեզ ներշնչած համարումս, առանց վանելու սիրտէս,—ստած կ'ըլլայի հակառակն հաստատելով ձեզ,—յոյս մը որ, ինչպէս ըսի, պիտի ապրեցնէ զիս. իմ խօսքերուս եւ իմ ընթացքիս մէջ չպիտի տեսնէք բան մը որ անհաճոյ ըլլայ ձեզ. պիտի մնամ համակրելի այցելուն որուն կը հաճիք չարգիլել այս դղեակին մուտքը։

Տեսակցութիւնն հոս վերջացաւ։

Պ. Թուանիէ իրաւունք ունէր ամեն բան ժամանակէն սպասելով. քիչ վիշտեր կան որ անոր ազդեցութեան տակ չընկճին։

Յաջորդ օրը Պ. Թուանիէ հեռացած էր Ֆոնդէգէն, եւ Պասքի երկրին հին դղեակը վերստացած էր իր անդորր եւ մենաւոր երեւոյթը։ Ամենուն համար կեանքն հոն միօրինակ եւ համակամ էր լոկ։

Սոֆի եւ տիկին տը Ներթան, սիրուհին ու մայրը, Թէոտորի մտածումովը միայն կ'ապրէին, եւ ծեր զօրավարը, որուն կարողութիւնները, հակառակ իր մեծ տարիքին, կատարելապէս անաղարտ մնացած էին, խառնուածքով որչափ ալ կորովի, չէր կրնար, ինչպէս կ'ըսէր իր ծերուկ Շէկարբին, ինքզինքն յաղթելու յաջողիլ։ Միշէլ եւ իր բոլոր ընտանիքը կ'ընդունէին իրենց տէրերուն հակահարուածը։ Ֆոնդէգի հին դղեակը տխրութեան եւ սուգի տպաւորութիւն մը կը ներշնչէր որ արդէն սքանչելապէս կը յարմարէր իր արտաքին երեւոյթին, որ տարիներու ընթացքին մէջ առած էր մեծ աւերակներու հանդիսաւոր եւ մթին գոյնը։

Յաջորդ տարին, Պ. Թուանիէ եկաւ իր երկու ամսուան արձակուրդն անցունել իր բարեկամներուն մօտ. ծեր զօրավարը մանկային ուրախութիւններ ունեցաւ. աղէկ ընդունելութիւն կ'ընէր այն ամեն բանի որ գար խզել իր կեանքին տխուր միօրինակութիւնը. ի ներքուստ չէր մոռնար զաւակը, բայց իր վիշտը կը մեղմանար եթէ իր շուրջն ունենար տարբեր տեսարան մը այն յաւիտենական յուսահատութեան տեսարանէն զոր շարունակ կը ներկայացնէին իր կինն ու իր սանուհին։

Հետեւապէս Պ. Թուանիէի այցը իրեն համար հանգիստ մըն էր, ասկէ ալ աւելին, խոյս տալու առիթ մը իր վիշտէն եւ մանաւանդ միւսներուն վիշտէն որ աւելի եւս կը տխրեցունէր զինքը։

Նամակ մը ծանուցած էր դատաւորին գալուստը։ Առտուն կանուխ, Պ. տը Ներթան, ուրախ զուարթ, պատրաստել տուած էր կառքը եւ ուզած էր ինք անձամբ կայարան երթալ եւ առնել իր նախընթաց տարուան հիւրը։

Առաջին տեսակցութիւնը սրտաշարժ եղաւ եւ երբ զօրավարն իր բարեկամին հետ դղեակ հասաւ, տասը տարի երիտասարդացած էր։

Սոֆին ընդունեց Պ. Թուանիէն առանց տագնապի ինչպէս եւ առանց հաճոյքի. իսկ այս վերջինը մանկամարդ աղջիկը կը գտնէր առաջուընէ աւելի գեղեցիկ, վասն զի բնաւորութիւնը յաղթած էր, եւ յիշատակը, ոչ աւելի բուռն ոչ նուազ մեկուսիկ, ա՛լ չէր չարչարեր մարմինը. մարդ չի կրնար ապրիլ առանց սնունդի եւ առանց քունի, ճակատագրային օրէնք մըն է այս, եւ երբ մարդ չհպատակի անոր, կը մեռնի։

Արդ Սոֆի վերստացած էր իր ֆիզիքական ուժերը եւ պաշտումը զոր կը տածէր հիմակ Թէոտորին նկատմամբ, այլ եւս չհամակուելու համար նոյնքան կիզիչ վիշտերով, թերեւս ամեն ատենէ աւելի տեւական էր։

Սակայն համակիր ընդունելութիւն ըրաւ, բոլորովին մոռցած էր այն ընթացքը զոր Պ. Թուանիէ բռնած էր իր մեկնումէն առաջ, կամ եթէ կը յիշէր, արժան չէր համարիր ամենադոյզն կարեւորութիւն ընծայել այդ յիշատակին։

Դատական արձակուրդի երկու ամիսներն որոցմէ կրնար օգտիլ Պ. Թուանիէ, բոլորովին իր բարեկամներուն յատկացուց. ծերունի զօրավարն ու Միշէլ նորէն առին իրենց հրացաններն, եւ օրերն անցան՝ որսի սրտայոյզ դարձուածներով համեմուած։

Մերթ հովիտներուն մէջ կը հետապնդէին ճագարը կամ այծեամը, մերթ սարերն ի վեր կ'ելնէին նեղը դնելու համար Պիրենեան այն արջերէն մին որք երբեմն սուղի կը նստեցնէին գիւղերու այցելողներուն յանդգնութիւնը։

Տասնըհինգ օր չանցած Պ. տը Ներթանի երեսը գոյն եկած էր եւ վրան ալ քիչ մը զուարթութիւն, եւ շատ անգամներ, երբ դղեակ դարձան, զարմացմամբ լսեցին անոր որսի հին եղանակներ սուլելը։

Միշէլ անոր օրինակին էր հետեւած, հին դղեակը քիչ քիչ ոգեւորուած էր շարժումով եւ կեանքով, եւ յաջող օրուան մը իրիկունը երբ տուն դարձան, Միշէլ առաւ փողը, եւ կոկորդալիր հնչեցուց այն հին երգը որով ամեն իրիկուն Ֆոնդէգ զօրավարը դղեակ կը դառնար։

Հիւրն ու որսի արդիւնքները պատուելու համար, սիրտ ըրին քանի մը դրացիներ հրաւիրելու. ուրախութիւնը փոխանցիկ է, քիչ քիչ տիկին տը Ներթան նուազ տխուր երեւցաւ եւ երբեմն ժպիտներ տեսնուեցան որք կը յածէին Սոֆիի շրթերուն վրայ։

Այս տարի Պ. Թուանիէի արձակուրդը շատ կարճ երեւցաւ դղեկին բնակիչներուն, եւ դատաւորը բաւական ազդեցութիւն ունեցաւ Պ. տը Ներթանի միտքին վրայ՝ համոզելու զայն որ իրեն ընկերանայ ի Փարիզ։ Տասնըհինգ տարի կար որ ծերունի զօրավարը մայրաքաղաք ոտք կոխած չէր։

Ութ օրուան համար մեկնած էր, վեց շաբաթ մնաց, եւ իր մեծ աստուածներուն վրայ երդում ըրաւ հետը տանիլ տիկին տը Ներթանն ու Սոֆին՝ սքանչացնելու զանոնք Փարիզի վրայ որ լի է հրապարակներով, պալատներով, ճեմելավայրերով, օդով, արեւով, կերպարանափոխուած Փարիզը։

Իր խելանութիւնը այնքան առաջ չը գնաց, բայց երբ յայտարարեց թէ այդ ուղեւորութիւնն ընտանիքով պիտի կատարէին յաջորդ տարին, ընդդիմութեան չը բախեցաւ։ Միշէլ, որ անոր հետեւած էր, սքանչացած էր, եւ երկար ամիսներ իր գիշերուան խօսակցութիւններուն նիւթ եղան գեղեցիկ բաները զորս տեսած էր։

Օգոստոսին վերջը Պ. Թուանիէ եկաւ որ, այս անգամ, ընդունուեցաւ ազգականի մը պէս, դղեակը տօնախմբութեան պատրաստուեցաւ, եւ յիսուն հոգինոց սեղան մը տրուեցաւ իր ժամանումին։

Սոֆի ներկայ չգտնուեցաւ հակառակ ամեն ստիպումներու. չէր ուզեր, կ'ըսէր ինք, արգելք ըլլալ ամենուն զուարճութեանը, եւ առանց մեղադրելու այն նոր կեանքը զոր կը վարէին դղեակին մէջ, ինք որոշած էր չմասնակցիլ անոր։

Դատաւորին այցելութիւնը, այս տարի առջի տարուընէ աւելի զուարթ պարագաներ ունեցաւ, եւ իր մեկնումէն քանի մը օր առաջ Պ. տը Ներթան յաջողեցաւ առեւանգել իր կինն ու սանուհին եւ Փարիզ տանիլ զանոնք։

Սոֆի զիջած էր յանկարծ, իր խնամատարին մեծ սրտնեղութիւն մը չպատճառելու համար միայն։ Նայեցաւ մեծ ոստանին անտարբեր երեւոյթով, անոր ամեն զբօսանքներուն, ամեն հրաշալիքներուն անզգայ, եւ այն օրն երջանիկ զգաց ինքզինքը երբ Ֆոնդէգ վերադարձաւ։

Իրիկուն մը ճաշէն ետքը, ամեն դուռները գոցեց զօրավարն եւ ըսաւ Սոֆիին թէ կը փափագէր խօսիլ հետը խնդրի մը վրայ որ իր երջանկութեանը մասին մեծ կարեւորութիւն ունէր։

(Շարունակելի)

նէն գեղչեալ գումարը փոխանորդող ընկերոջը կը յատկացուի, իսկ եթէ այցելու բժիշկ մ'է՝ գեղչեալ գումարը հաստատութեան գանձուն կը մնայ։

29. Եթէ բժիշկ մը իր պաշտօնը թողուլ ուզէ, պարտի մեկնելու օրէն երկու ամիս առաջ՝ իր հրաժարականը գրաւորապէս ծանուցանել Հոգաբարձութեան, իսկ Հոգաբարձութիւնն ալ՝ իր կողմէն՝ ըստ քմաց չհրաժարեցներ ո՛ և է բժիշկ, որ իր պաշտօնին պարտականութեանց մէջ չէ թերացած։ Սակայն եթէ բժիշկը՝ օրինական երկու ամիսները չսպառած՝ անմիջապէս իր այցելութիւնները դադրեցնէ, նորա մէկ ամսականը Հիւանդանոցի Սնտուկին կը մնայ։

30. Սպասող ներքին բժիշկը պարտական է՝ իր պաշտօնավարութեան միջոցին մտնող և ելնող հիւանդաց արձանագիրը (protocole) բռնելով, արձակեալներուն և մեռեալներուն հիւանդաթերթերը անմիջապէս քարտուղարին յանձնել։

31. Ամեն տարեշրջանի նորոգութեան, իւրաքանչիւր բաժանման այցելու բժիշկն՝ պարտի բաժնին մանրամասն տեղեկագիրը ստորագրեալ ծանուցանել Հոգաբարձութեան։

32. Տեղեկագիրները չեն կրնար հրապարակ հանուիլ, մինչեւ որ Հոգաբարձութեան բժիշկ անդամոց կողմանէ մասնաւորապէս քննուած և Հոգաբարձութեան կնքով վաւերացեալ չըլլան։

33. Հաստատութեանս բժիշկները՝ երբ որ և է օգտակար բարենորոգում ներմուծել կամ կարեւոր պէտքի մը գոհացումը ուզեն, պարտին՝ նախապէս իրենց մէջ համաձայնելով՝ խնդիրը հաւաքական առաջարկի ձեւով ներկայացնել Հոգաբարձութեան։

ԴԵՂԱԳՈՐԾՔ

34. Հոգաբարձութիւնը կ'ընտրէ Դեղագործները, որ պէտք է արուեստին քաջավարժ, վկայեալ և վկայագրերն ալ օսմանեան Կայսերական Բժշկական վարժարանէն վաւերացեալ ըլլան։

35. Դեղագործները պարտին ամեն օր՝ բժշկական այցելութեանց ներկայ գտնուիլ, հետեւեալ կերպով։

Առաջին դեղագործը՝ ներքին հիւանդութեանց և երկրորդ դեղագործը՝ վիրաբուժական ճիւղին այցելութեանց ներկայ գտնուին։

Սոյն միջոցին դեղագործը պարտի՝ բժշկին կողմանէ հիւանդաց պատուիրուած դեղերը և ուտեստները արձանագրել յատուկ տետրակի մը մէջ, զոր յաւարտ այցելութեան՝ պէտք է բժշկին ստորագրել տայ։

36.— Վերոյգրեալ յօդուածին մէջ յիշուած պարտականութեանց կատարմանէն յետոյ, դեղագործը պարտի նոյն օրուան այցելութեան միջոցին բժշկին հիւանդաց համար որոշած ուտեստին քանակութեան յայտարար մէկ ցուցակը պատրաստելով, ստորագրեալ յանձնել քարտուղարին։

37.—Դեղագործները պարտին ամեն բժշկական այցելութեան միջոցին որոշուած դեղերը մանրակրկիտ ուշադրութեամբ կշռել և խնամքով պատրաստել, անօթներուն վրայ դեղերուն ներսէն կամ դրսէն գործածելի ըլլալուն համեմատ զատ զատ որոշեալ գոյնով պիտակ (étiquette) փակցնել, որոց վրայ գործածութեան եղանակն հայերէն լեզուաւ և ընթեռնլի կերպիւ պէտք է գրելու իրենց ներկայութեանը իւրաքանչիւր հիւանդի դեղն իրեն յանձնել, գործածութեան կերպն ի հարկին բերանացի բացատրելով։

38.—Ա. դեղագործն և իր օգնականը պարտին օր ընդ մէջ Հիւանդանոցն սպասել, յար և նման ներքին բժշկաց, որոց հրահանգին համեմատ՝ գիշեր թէ ցերեկ՝ երբոր հիւանդաց օգուտը պահանջէ, իրենց պաշտօնին գլուխը պէտք է գտնուին։

39.—Ա. դեղագործը բացարձակապէս պատասխանատու է իր պաշտօնին վերաբերեալ բոլոր գործոց, այսինքն՝ նախ եւ առաջ դեղօրէից ճշգիւ պատրաստութեան և երկրորդ՝ իր խնամոց յանձնուած բոլոր նիւթերու բարւոք պահպանման, ինչպէս են դեղօրայք, դեղագործական գործիներ և այլն։

40.— Ա. դեղագործը պարտական է թունաւոր դեղերը փակել մասնաւոր արկղի մը մէջ, որու բանալին միշտ իր քով պիտի մնայ։

41.— Ա. դեղագործը պարտի երկու տումար ունենալ, որոց մէջ դեղարանը գտնուած բոլոր դեղերուն անուանք այբուբենի կարգաւ գրուած ըլլան։ Ասոնց մէկուն մէջ դեղերուն օրական սպառումը կ'արձանագրուի, իսկ միւսին մէջ՝ առաջինէն առնելով ամսական սպառումը կ'արձանագրուի ճշգիւ և կանոնաւոր կերպով, այնպէս որ ուզուած ատեն՝ և մասնաւորապէս տարեշրջանին՝ անմիջապէս ու դիւրութեամբ կարելի ըլլայ հաշուեկշիռ մը պատրաստել։

42.— Ա. դեղագործն Հիւանդանոցին տարեկան պէտք եղած դեղօրէից ցուցակը կը պատրաստէ տարին մի անգամ, զոր այցելու բժշկաց վաւերացման կ'ենթարկէ, ապա այս ցուցակ Հոգաբարձութեան կը ղրկուի։

43.—Հիւանդանոցի Դեղարանը մտած բոլոր դեղօրայք պէտք է կնքեալ անօթներով ղրկուին։ Այդ կնիքները կը քակուին ի ներկայութեան Տնօրէնին, սպասող ներքին բժշկին և Ա. դեղագործին։

Այս պաշտօնէից պարտքն է ստուգել թէ ընդունուած դեղերը ցուցակին ճշգիւ կը համապատասխանե՞ն թէ՝ ըստ տեսակին եւ թէ ըստ քանակութեան, և եթէ պակաս մը տեսնեն՝ Հոգաբարձութեան պարտին իմացնել՝ գրասենեակ ղրկուած օրագրոյն միջոցաւ։

44.—Այն դեղերն որք ազդեցութիւննին կորուսած կամ աւրուած ըլլալով օգտակարութենէ զուրկ և անգործածելի դարձած են, ձեռնհաս մասնախմբի մը քննութեամբ և որոշմամբ կը ջնջուին ու պակասածին տեղ թարմ դեղը ղրկուիլը կը խնդրուի Հոգաբարձութենէն։

Ա. դեղագործն այդ ջնջուած կամ նուազած դեղերուն մէկ ցուցակը պատրաստելով, քննիչ մասնախմբին ստորագրել կուտայ։

45. Եթէ դեղագործները ո՛ և է թերութեան մէջ գտնուին, 27րդ յօդուածին տրամադրութիւնք իրենց մասին ալ գործադրելի են, սա տարբերութեամբ որ Ա. դեղագործը՝ այցելու բժշկի և Բ. դեղագործը՝ ներքին բժշկի տեղ կ'անցնին։

46. Եթէ դեղագործները առանց բանաւոր պատճառի բացակայ գտնուին, իրենց ամսականէն՝ բացակայութեան համեմատութեամբ՝ օրական գեղչ մը կը տուժեն, և այդ գեղչեալ գումարը փոխանորդող դեղագործին կը յատկացուի։ Եթէ բացակայ եղողը Ա. դեղագործն է, իր բացակայութեան պատճառելիք ծախքերն ալ ինք պիտի տուժէ։

Իսկ եթէ դեղագործներէ մին՝ առանց բանաւոր պատճառի՝ 15 օր շարունակ բացակայ մնայ, պաշտօնանկ կ'ըլլայ։

47.—Եթէ դեղագործներէն մին իր պաշտօնը թողուլ ուզէ, 29րդ յօդուածին տրամադրութիւնք ի գործ կը դրուին։

(Մնացեալը վաղը.)

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ. կեդր. Վարժարանի շրջանաւարտից կրօնագիտութեան քննութիւնը կատարուեցաւ երէկ, սովորական օրերէ աւելի բազմաթիւ ազգայնոց ներկայութեանը. Եկեղեցական հայերէն կը նշմարուէին՝ Երուսաղէմի պատր. փոխանորդ Գեր. Սիմէոն արքեպիսկոպոս Սէֆէրեան, իր օգնականը՝ Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Երէցեան, Ղալաթիոյ քարոզիչ Տ. Վահան Ծ. Վ. Ցակոբեան և Նիւբեղ սարկաւագ Խաչատրեան, միաբան Ս. Երուսաղէմի։ Աշխարհականներէն՝ Մարկոս էֆ. Ազարեգեան, Ռէթէոս էֆ. Պէրպէրեան, Մկրտիչ էֆ. Մնդպուրեան, Ցակոբ էֆ. Ռսկեան և այլք. Ներկայ էին նաև Խնամակալութեան վեց անդամք։

Կեդր. վարժարանի մէջ՝ կրօնագիտութեան ուսուցիչն է Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս Մուրատեանց։

Վաղը, ուրբաթ, պիտի կատարուի օսմաներէնի քննութիւնը։

* * *

Արարատի մայիսի թիւէն կը քաղենք հետեւեալները, ի չորս Սինոդի պաշտօնական օրագրութեանց.

Ապրիլ 14. Ս. Էջմիածնի Վանական Վարչութեան 31 թ. յայտարարութեան համեմատ՝ հրամայել Մայր Աթոռոյ Գանձապահին տալ 3000 րուբլի Միաբանների նոր շինուող սենեակների համար, որ անցեալ ամիսների ընթացքում ստացած 1000 րուբլու հետ կանէ 4000 րուբլի. և Ապրիլ ամսի ընթացքում Մայր Աթոռի, Ճեմարանի և Տպարանի ծախուց համար տալ 7000 րուբլի, որ անցեալ ամիսների ընթացքում ստացած 21,000 րուբլու հետ կանէ 28,000 րուբլի։

— Ապրիլ 14. Պատուիրել Երեւանի Հայոց Կոնսիստորիային՝ առնել Տիգրան Նաւասարդեանից եկեղեցական վիճակին և կալուածական գործերն ու յանձնել Մայր Աթոռի փաստաբան Պ. Ռուբէն Հասան Ջալալեանցին նախկին պայմաններով։

— Ապրիլ 16. Երեւանի Հայոց Կոնսիստորիային դադարեցնել քահանայագործութիւնից Օրդուբատի Ղեւոնդ քահանային վեց ամիս ժամանակաւ, կարգադրելով ժողովրդի տուրքի մի երրորդական մասն տալ հովւող քահանային և երկու երրորդականն՝ արգիլուած քահանայի ընտանեացն իբր սնունդ։

— Ապրիլ 1. Վանական Վարչութեան 11 Մարտի տարւոյ Թ. 15 յայտարարութիւնն ի նկատի առնելով Սինոդը, հրամայեց Մայր Աթոռի Գանձապահին տալ 7088 ր. 95 կոպ. անցեալ 1892 թուի Վանական վարչութեան թողած պարտքերը վճարելու, որոնք ցարդ չէին վճարած։

— Ապրիլ 21. Որովհետեւ Տփխիսի Հայոց Կոնսիստորիայի արած քննութեան համեմատ չէ ստուգւում Գրիգոր քահ. Խոջենեաթեանցի Ղեւոնդ աւագ քահ. Խաբրեանցին անարգ խօսքերով արհամարհելն, ուստի ազատ թողնել նորան յանդիմանութիւնից յիսուն րուբլի տուգանքից։

— Ապրիլ 21. Ըստ յայտարարութեան Գեր. Սրբատակէս եպիսկոպոս Սեդրակեանի՝ նշանակել նորան վանահայր Ս. Շողակաթ վանքի ցմահ, տալով Մայր Աթոռից միայն երկու ծառաների սնունդ երեք ամիս ժամանակ, վանքում սնունդի համար ոչինչ լինելու պատճառաւ։

— Ապրիլ 21. Հրամայել Երեւանի Հայոց Կոնսիստորիային թոյլ տալ Ալեքսանդրապոլսի Խոսրովխանում Գաբրիէլեանցին մտնել նոր ամուսնութեան, իր այր Մկրտիչ Զաքարեանցի անդարձ աքսորուելու պատճառաւ։

— Ապրիլ 30. Հրամայել բոլոր Հայոց Կոնսիստորիաներին կազմել ճիշդ ցուցակ ընդհանուր հայ հոգեւորականների, քահանայից, սարկաւագաց և ստորին եկեղեցականների, որոնք օրինական կարգով ազատուած են հարկից և ընդունուած հոգեւոր կոչման մէջ. ցուցակները լինելու են երկու օրինակ, մինը իրեանց գործերի մէջ պահելու և միւսը Սինոդին ուղարկելու մինչեւ Նոյեմբեր 15։

— Ապրիլ 30. Շամախու պատուաւոր քաղաքացի եղբարք Լալաեանք նուիրելով տեղւոյն դպրոցներին երկու հազար րուբլի ի յիշատակ իրեանց վաղամեռիկ հանգուցեալ եղբօր Ազարաքի յիշատակին, ցանկանում են, որ նորա տոկոսիքը գործ դրուին նոյն դպրոցների վարչութեան համար։

* * *

Տնտեսական Խորհուրդն երէկ իր սովորական նիստը կազմեց ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։

Էթ Մէյտանի ազգ. վարժարանի պարտուց և նորոգութեան խնդրոյ համար Հոգաբարձութիւնն հրաւիրուած ըլլալով՝ ներկայացաւ և յետ խորհրդակցութեան որոշուեցաւ հանգանակութեան ժապաւէնով տումար մը յանձնել, որպէսզի բարեպաշտ ազգայնոց նպաստից դիմելով կատարէ վարժարանի նորոգութիւնն և վճարէ պարտքը։

Խորհուրդն Երմիոյ Տեառն Զօպանեան Մինրան էֆէնտիէ տեղեկանալով որ Մագպուլեան Համբարձում էֆէնտի նախընթաց նստի որոշման համեմատ Պատրիարքարանի առանցք արկեղ յանձնած է Փէրփէրեի Տաճատեան կազմակերպեալ ընկերութեան՝ որուն գանձապետը կը գտնուի՝ դրամը, արժէթուղթերը, կալուածագրերն ու այլ գոյքերը, նկատողութեան առաւ այս առթիւ յիշեալ ընկերութեան հաշուեմատեանները, և Մագպուլեան էֆէնտիի 32 տարիներէ ի վեր բարւոք տնտեսութեամբ և գովելի աշխատութեամբ տարած գանձապետութեան պաշտօնն, գոհունակութեան արժանի գտաւ և իր շնորհակալութիւնը յայտնեց։

Մայր եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդն յայտագրով մը առաջարկած էր եկեղեցւոյ վագֆէն գտնուած տուն մը վաճառել և անոր արդիւնքը տոկոսաւոր պարտուց յատկացնել։ Խորհուրդը նկատելով որ վարչական որոշմամբ արգիլուած է ազգ. հաստատութեանց՝ իրենց վագֆին վերաբերող կալուածն իբր եկամուտ պահել, որոշեց արտօնել յիշեալ Թաղական Խորհուրդը աճուրդի գործադրութիւնը կատարել և արդիւնքը տեղեկագրել, որպէս զի յետ օրինական քննութեան արտօնուի վաճառումը։

Գանտիլլիի Ս. Առաքելոց եկեղեցւոյ գոյքերը ասկէց առաջ վարչական որոշմամբ փոխադրուած էին ի Մայր եկեղեցի։ Այս անգամ Թաղական Խորհուրդը յայտնելով որ եկեղեցւոյ վերաշինութիւնն աւարտած է և ի մօտոյ օծումը պիտի կատարուի, խնդրած էր նոյն գոյքերը վերադարձնել։ Խորհուրդն որոշեց գրել Մայր եկեղեցւոյ Թաղական Խորհրդոյ՝ նոյն գոյքերը յանձնել Գանտիլլիի Թաղական Խորհրդոյ։

Տիվրիկի կալուածոց հոգաբարձութեան հաշուեցոյցի ուսումնական մասին Ուսումնական Խորհուրդն իր քննութիւնը կատարած և իր կարծիքը յայտագրած ըլլալով, Խորհուրդն ի քնին առաւ յիշեալ հաշուեցոյցն ու հոգաբարձութեան կանոնագիրն և բանաւոր համարեց որ հոգաբարձութեան ընդհանուր հասոյթից հարիւրին տասը ի պահ դրուի կալուածոց նորոգման յատկացուելու համար։ Նոյնպէս օրինական ծախքերն ընելէ յետոյ մնացեալն ամբողջովին տեղւոյն վարժարանի մատակարարութեան յատկացնէ։ Խորհուրդը՝ կանոնագրոյ ինչ ինչ յօդուածոց բարեփոխման պէտք տեսնելով, որոշեց ըստ այնմ յայտագրել Վարչութեան։

Կէտիկ Փաշայի Թաղային տրոց խնդրոյն նկատմամբ Վարչութեան պաշտօնագիրը կարդացուելով, որոշուեցաւ Թաղական խորհուրդն հրաւիրել յաջորդ նստին ի խորհրդակցութիւն։

Սամաթիոյ Նոր Թաղի Ս. Ներսէսեան ընկերութեան հաշիւները ղրկուած ըլլալով՝ յանձնուեցան կեդրոնական համարակալութեան ի քննութիւն։

Մաքրիգիւղի եկեղեցւոյ հաշւոց մասին մատուցուած տեղեկագրին ուշադրութեան առնուելով՝ յանձնուեցաւ կեդրոնական համարակալութեան ի քննութիւն։

Որոշուեցաւ յաջորդ նստին զբաղիլ Ազգ. Հիւանդանոցի հիմնադրամի խնդրով։

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

11 յունիս 1893

Յառաջիկայ շաբաթ, 12 յունիս, Ս. Լուսաւորչայ տօնի ըլլալուն պատճառաւ՝ ՄԱՍԻՍ պիտի հրատարակուի մէկ օր առաջ, վաղը, ուրբաթ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ԺՈՂՈՎ ՄԸ [Խմբագրական] ԳՐԻԳՈՐ ԶՕՀՐԱՊ
ԳԻՏԱԿԱՆ ԼԵԶՐ
Գեղեցիկ Թուաբանութիւն Ե. ՏՈՒՍՈՒՆՃԵԱՆ
ԲԱՑԱԿԱՆ [Քերթուած] Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ
ԴՈՒՐԵԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐԸ ԵՒ ԻՐ ՆԿԱՐԻՉԸ ՀՐԱՆԴ
ՎՐԱՆՆԵՐ ՄԱՍՏԱՌԱՏԻ ՇՈՒՐՋԸ
(Գաւառային Պատկերներ) Ռ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ
ՖԱՆԻ [Նորավէպ] Ե. ԱԼՓԻԱՐ
ԱՐՀԱՄԱՐՀԱՆՔԸ—ԴԵՐԵԶՄԱՆԸ
[Քերթուածք] Վ. ՄԱԼԷԶԵԱՆ
ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՍԻՍի Խմբագրութիւնը մասնաւորապէս իր ընթերցողներուն ուշադրութեանը կը յանձնարարէ ներկայ համարի Գիտականը՝ որ ԳԵՂԵՑԻԿ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ խորագրին ներքեւ՝ գեղեցիկ շարք մըն է գիտական զբօսանքներու, սալոնի խաղերու, թուաբանական հարցերու՝ հմտութեամբ, նրբամտութեամբ ու չափականութեամբ լեցուն, արժանի ամեն գնահատման։

Ծաղիկ շաբաթաթերթի վաղուան թիւը կը պարունակէ հետեւեալները.

Առաջնորդող յօդուած. Քննութիւնք, Ա. Ա. Սուրէնեան.— Ցաւը, եղիա Տէմիրճիպաշեան.— Հայ կինը, Արուսեակ.— Մտածութիւններ, Ասուզ.— Կանոնը սգոյ, Ստեփաննոս Ազաւնի Պատրիարք.— Առ մայր իմ Բանաստեղծութիւն), Կ. Ռսկեան.— Եւտերպէի «Զարթօնք»ը Մարի Գ. Պէյլէրեան.— Ի՞նչ են, Արուսեակ.— Կաթիլներ, Ա. Ա. Սուրէնեան.— Խոստովանութիւն բըմօշկին. Կապոյտ հագ, Ց. Թ. Հինդլեան.— Մանանայ, Ց. Թ. Հինդլեան.— Մանկավարժական հարցում մը, Սեպուհ.— Լուսաւոր կենդանիներ Թ. Քիւբէլեան.— Մտածութիւնք Դինի եւ Զօլայի.— Մեր հորիզոնէն դուրս, Դր. Զաքարեան։— Ազգային եւ ներքին լուրեր։

Ծաղիկ շաբաթաթերթի տարեկան բաժանորդագինն է 50 գրուշ։ Դիմել առ Տնօրէն-Հրատարակիչ Ց. Գ. Փալագաշեան, Կ. Պոլիս, Պահչէ-Գափու, Շէյխ-Իւլ Իսլամ խան։ Լրագրավաճառաց քով ձեռքէ կը ծախուի հատը 40 փարա։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Տիարպէքիրի Սեւերեկ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մէհմէտ Րիֆաթ պէյ, նախորդ գայմագամ Տիասինի։

Եեմէնի Ջէպլա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մահմուտ Րէուֆ էֆէնտի, նախորդ գայմագամ Գունֆուտայի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Օսմ. Պանքայի երրորդ տնօրէն Պ. Կիւսթաւ Վուլֆինկի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ գերմանացի Նուագածու Պ. Լանկէի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ իտալացի Նուագայարդար Պ. Ֆրանչէսքօ Պազինիի։

ԳՈՒՐՊԱՆ ՊԱՅՐԱՄԸ. — Պոլսոյ Մեծ Դատաւորին կողմէ պատրաստուած վճռագիրն, որուն համաձայն յառաջիկայ շաբաթ օր, Զիլհիճճէ 10, պիտի սկսի Գուրպան Պայրամի տօնը, Վեհ. Սուլթանին մատուցուած և կայս. Իրատէն ելած է։ Հետեւաբար վաղը, ուրբաթ, Արիֆէ է և վաղը իրիկունէ սկսեալ չորս օր, որոշեալ ժամերու, թնդանօթներ պիտի արձակուին։

ՊԱՏԺԱԿԱՆ օրինաց և դատավարութեան եղանակին ինչ ինչ յօդուածները բարեփոխելու ու սրբագրելու համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ ևս ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։

Պ. ԱԼԷՔՍԻ ԹՐՕԼ. — Կ. Պոլսոյ ամերիկեան Նորընտիր դեսպան Պ. Ալէքսի Թրօլ երէկ Վիէննայի ճամբով մայրաքաղաքս ժամանեց, Դեսպանատան պաշտօնեայք և այլք Սիրքէճիի կայարանէն դիմաւորեցին Նոր դեսպանը։

ԱՏԸՐՆԻ կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց և իր հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելէ յետոյ ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները և արժանացաւ կայսերական մեծարանաց։

Ն. Վսեմութիւն երէկ իրիկուն ընտանիօք Զմիւռնիա ուղեւորեցաւ, Խտիվիյէ ընկերութեան Բէհր-Ահմէր շոգենաւով։

ՄԱՀ ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՊԷՅԻ. — Նախկին Մեծ-Եպարքոս վախճանեալ Էտհէմ փաշայի որդի և Ղալաթիոյ մաքսատան տնօրէն Մուսթաֆա պէյ, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, առջի գիշերը մեռաւ ի Հէյպէլի կղզի, ուր կը գտնուէր օդափոխութեան համար։ Յուղարկաւորութիւնը երէկ կատարուեցաւ հանդիսաւոր կերպիւ և մարմինը Սկիւտար փոխադրուելով ամփոփուեցաւ իր հօրը գերեզմանին մօտ։

Մուսթաֆա պէյ Իւլայի առաջին աստիճան և երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ ու չորրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշաններն ունէր։

ՕԹԷԼՆԵՐԸ. — Ձեռնհաս իշխանութիւնը նկատելով որ այն անձինք, որք ոճիր մը գործած ըլլալով՝ կը փնտռուին ոստիկանութեան կողմէ, երբեմն ծածկանուամբ և կամ առանց ատոր պէտք տեսնելու կը յաջողին երկար ատեն ապաստանիլ Բերայի ու Պոլսոյ կողմը գտնուած օթէլներուն մէջ, ինչ որ հաստատուած է բազմաթիւ դէպքերով, և նկատելով որ Եւրոպայի մեծ քաղաքաց մէջ այդ կարգի անձինք չեն կրնար օթէլներու մէջ պահուըտիլ և եթէ դիմեն իսկ՝ տեղական կառավարութիւնք անմիջապէս տեղեկութիւն կ'առնուն, ըստ որում օթէլի տէրերը մասնաւոր օրէնքի մը ենթարկուած են, պէտք տեսած է այդ տեսակ օրէնքի մը հաստատման ի Թուրքիա։ Ուստի, Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղը քննելով զանազան քաղաքներու մէջ ի գործադրութեան եղած այդ կարգի օրէնքները, օրինաց ծրագիր մը պատրաստած է երկրին պիտոյից համաձայն։ Նախարարաց Խորհուրդը, յետ քննութեան, ընդունելի գտնելով այդ կանոնագիրը, Վեհ. Սուլթանին մատուցած է զայն։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ. — Պարսիկ կառավարութիւնն Առիւծ և Արեգական պատուանշանի երկրորդ աստիճանը նուիրած է Դամասկոսի երեւելիներէն Գուվվէթլիզատէ Հասան էֆէնտիի։

Աւստրիական կառավարութիւնը Ֆրանց Եօզէֆ պատուանշանի հինգերորդ աստիճանը նուիրած է Բէլկրատի օսմանեան փոխ-հիւպատոս և քանչլէր Մուսթաֆա Աղիմ պէյի։

Կայս. Իրատէ մը արտօնած է այդ պատուանշանաց գործածութիւնը։

ՄԷՔՔԷԻ մէջ երեւան եկած հնտախտէն վարակելոց նպաստելու համար կազմեալ յանձնաժողովն պատրաստել տուած է 75,000 օխա հաց, 5.6000 օխա ձիթապտուղ և 500 օխա քացախ, որք Թէրֆինէի մաքրանոցը պիտի ղրկուին։ Կայս. Իրատէ մը հրամայած է այդ պիտոյքներու առաքումը, որ պիտի կատարուի մէկ երկու օրէն։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱ. — Առողջապահական վարչութիւնն երէկ հետեւեալ շրջաբերական-հեռագիրն ուղղեց քարանթինայի կայաններուն. — «Մարսիլիայէն ուղեւորող եկող նաւերուն համար մայիս 29էն հաստատուած երեքօրեայ քարանթինան պարտաւորիչ է նաև Միջերկրականի բոլոր ֆրանսական ծովեզրէն եկող նաւերուն համար, յունիս 8/20էն սկսեալ։ Ուղեւոր չունեցող նաւերն ազատ են անկէ։ Նոյն տեղերէն եկող նաւերն որք դէպի Տրիպոլսոյ ծովեզրը կ'երթան, հնգօրեայ քարանթինայի պիտի ենթարկուին Աֆրիկեան Տրիպոլսոյ մաքրանոյին մէջ, ուղեւորներու և նաւաստիներու գործածուած հագուստներն ու ճերմակեղէնները քիմիական կերպով ապանեխտելու պայմանաւ։ Այսու հանդերձ, վերոյիշեալ տեղերէն եկող այն նաւեր որոնք երեքօրեայ քարանթինա կրած են ի Յունաստան և որոնք կրնան, վաւերական թուղթեր ի ձեռին, հաստատել թէ ուղեւորներու և նաւաստիներու հագուստներն ու ճերմակեղէններն ապանեխտուած են արդէն, իրենց ժամանած օսմանեան առաջին նաւահանգիստին մէջ մաքուր անցագիր պիտի ստանան, բժշկական այցելութենէ մը ետք՝ որ իրենց նպաստաւոր ըլլայ։ Հակառակ պարագային մէջ, այդ նաւեր Քլազոմէնի կամ Պէրութի մաքրանոցը պիտի երթան, ապանեխման կատարման համար, որմէ անմիջապէս ետք մաքուր անցագիր պիտի ստանան»։

ԲԱՆԿԱԼԹԻԻ չիտակ ճամբուն վրայ, մեր գերեզմանատան հանդէպ, գողութեան դէպք մը պատահեցաւ առջի գիշեր։ Իտալական հպատակ Պ. Վէճէթթի կէս գիշերուան մօտ իր տունը կը դառնար, երբ մարդ մը որուն կը հետեւէին ուրիշ երկու մարդիկ՝ կեցուց զինքը և հարցուց թէ ռէվոլվէր ունէ՞ր վրան։ Մինչ Պ. Վէճէթթի գիտել կուտար անոնց, թէ իրաւունք չունէին այս հարցումն ուղղելու իրեն, մարդերէն մին անոր ժամացոյցը խլեց և երեքը մէկանց սկսան խոյս տալ Էլմա—Տաղը փողոցէն։ Պ. Վէճէթթի թէեւ անոնց ետեւէն վազեց, բայց ծեր հասակին պատճառաւ չի կրցաւ հասնիլ։ Պ. Վէճէթթի այդ մարդերուն կերպարանքը նկարագրած է ոստիկանութեան որ քննութիւն բացած է։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Առջի գիշերը Էտիրնէ Քափուի մօտ մարդու մը դիակը գտնուեցաւ կուրծքին ձախ կողմէն վիրաւորուած։ Այդ դիակ՝ Այվանսէրայի ջրհանկրաց խումբին պետ Էտհէմինն էր։ Ոստիկանութիւնն իմանալով իբրեւ կասկածելի ձերբակալեց Գասըմ, Վէհպի, Իպրահիմ ու Համբարձում անուն անձերն, որոց հետ սպանեալը նոյն գիշերն արբած էր գինետան մը մէջ։ Այդ մարդիկ նախապէս կռիւ մը ունեցած էին Էտհէմի հետ և լսուած էր թէ վրէժխնդրութեան խօսքեր կ'ընէին։

—Օսման անուն մարդ մը երեքշաբթի իրիկուն ի Սարըեար կռուի բռնուեցաւ Ջրկիլ Սանտալի հետ։ Օսման դաշոյնով վիրաւորեց Սանտալը գլխէն։ Նոյն միջոցին Գասըմ անուն մարդ մը, որ կռուարարները զատելու համար միջամտած էր, ձեռքերէն վիրաւորուեցաւ։ Ոստիկանք ձերբակալեցին Օսմանը։

—Նախընթաց օր ի Կէօքսու ջրի ընկերութեան ամբարանոցին մօտ խռովարարութիւն ընող Րաշիտ կռուի բռնուեցաւ Հասան անուն գործաւորի մը հետ և մի կացինով գլխէն վիրաւորեց Հասանը։ Ոստիկանք ձերբակալեցին Րաշիտը։

—Երէկ, Թօփհանէի մօտ նորակառոյց շէնքի մը վրայ աշխատող Արթին անուն գործաւոր մը երրորդ յարկէն վար իյնալով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ և անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

ՕՏԵՍԱՅԷՆ այս շաբթու մայրաքաղաքս բերուած են մուշտակի համար աղուէսի չորս հազար մորթեր։ Առողջապահական պաշտօնեայք քննելով այդ մորթերը հանրային առողջապահութեան վնասող պարագայ մը չեն նշմարած, որով այդ մորթերու ներածումն արտօնուած է։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի քաղաքային ճիւղին տարեկան քննութիւնք աւարտելու մօտ են և մէկ քանի օրէն պիտի սկսին մօտից քննութիւնները։ Կրթական Նախարարութեան կողմէ երկու պաշտօնեայներ կարգուած են՝ այդ քննութեանց ներկայ գտնուելու համար։

Ձեռնհաս իշխանութեան որոշմամբ քաղաքային բժիշկները զերծ պիտի մնան Բէդէլի տուրքէ։

ՀՆՏԱԽՏ. — Յունիս 7էն 8, Պասրայի մէջ նոր դէպք չէ պատահած և առաջուան բռնուածներէն 8 անձեր մեռած են։ Յունիս 7ին Հազրէթի Զէպէր գաւառակին մէջ 4 և Պատճէի մէջ 2 դէպքեր պատահած են։

Կայս. Իրատէ մը հրամայած է պէտք եղածին չափ դրամ ղրկել ի Պասրա, որպէս զի տեղւոյն քաղաքապետութիւնը ձեռք առնու հանրային առողջութեան ու մաքրութեան համար հարկ եղած անմիջական միջոցները։

ՄԵՐՍԻՆԻ և Ատանայի միջև հեռագրական երրորդ թել մ'ալ պիտի հաստատուի, որովհետեւ այդ երկու քաղաքաց միջև եղած հաղորդակցութիւնը աւելցած ըլլալով, այժմու երկու թելերն անբաւական համարուած են։

ՈՉԽԱՐՆԵՐ. — Նախընթաց օր 3000 ոչխարներ բերուեցան մայրաքաղաքս։

ՄԱՐՏԻՐՈՍ անուն ծխավաճառը՝ անցեալները ի Բերա իր տան մէջ գողերու կողմէ վիրաւորուած և մէկ քանի օր յետոյ մեռած էր։ Ոստիկանութեան կողմէ կատարուած քննութեամբ՝ Ստեփան և Գասպար անուն երկու անձեր՝ խանուէճի ի Թաքսիմ՝ հարցաքննութեան ենթարկուած են։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան ոչ-մահմէտական և օտար վարժարանաց տնօրէնի օգնական Շիւքրի պէյ ուրիշ պաշտօնէից հետ երէկ այցելեց Պալաթու կողմը գտնուած ոչ-մահմէտական վարժարաններն և քննութիւններ կատարելով աշակերտաց վիճակը գոհացուցիչ գտաւ։ Շիւքրի պէյ տեսնելով որ Հրեայ վարժարաններու ոմանց տնօրէններն ու հիմնադիրները ցարդ առանց արտօնութեան դասաւանդութիւնները կը շարունակեն և արտօնեալ վարժարանաց մէջ ալ նոր կանոնաց տրամադրութիւնք չեն յարգուիր, թէ՛ առ այդ և թէ առողջապահութեան համար պատուէրներ տուաւ։

ԶՄԻՒՌՆԱԿԱՆ ԴԷՊՔԵՐ. — Յունիս 16ին մեծ յուզում կը տիրէր Իզմիրի կեդրոնական մէկ թաղին մէջ, առեւանգութեան մը պատճառաւ որ բարեբախտաբար չէ յաջողեր։ Երկու ամուսիններ ժամանակէ մը ի վեր բաժնուած էին սիրով և միաձայն հաւանութեամբ, իրենց զաւակին պահպանումն յանձնուած էր մօրը։ Իւրաքանչիւրն անդորր կեանք կը վարէր, երբ, նոյն օրուան իրիկունը, երեք անձեր, որք վարձուած էին հօր կողմէն, կը փորձեն մանուկն առեւանգել։ Այս վերջնոյն աղաղակներէն վրայ կը հասնի հէք մայրն և երկու ազգականուհիներու օգնութեամբ կը յաջողի ապահով տեղ մը պահել իր սիրասուն զաւակը. բայց երեք առեւանգիչները, իրենց ձեռնարկին անյաջողութենէն կատղած, ծանրապէս կը վիրաւորեն երկու օժանդակ կիներն և խոյս կուտան։ Ոստիկանութիւնը հետամուտ է ոճրագործները ձերբակալելու։

—Այ-Նիքօլա թաղին ամենէն բազմամարդ փողոցներէ միոյն մէջ անցորդները ճշմարիտ մենամարտ մը տեղի կունենայ... ամերիկեան ձեւով։ Երկու գեռաբոյս խենդուկներ, հաւասար մոլեգնութեամբ սիրահարած՝ թաղին մէկ գեղեցիկ թաչուհին, որ երկուքին ալ կը բաշխէր իր ժպիտները սրտաշարժ անկողմնակալութեամբ մը, յանկարծ կատաղի նախանձութեան տագնապէ մը բռնուելով, քանի մը քայլ կը հեռանան իրարմէ և առանց փոյթ ընելու նոյն պահուն հոն խռնուող բազմութիւնը, իրարու վրայ կը պարպեն իրենց ռէվոլվէրները և յետոյ քառասմբակ խոյս կուտան... ողջ առողջ։ Ակնատես անցորդ մը հետաքրքրուելով կը հաստատէ թէ ռէվոլվէրները զորս այդ յանդուգն տարփաւորները իրարու վրայ պարպած էին, միայն վառօդով էին լիցուած։

—Նորէ՛ն ծովահէններ։ Անտրոսէն կը գրեն թէ շոգենաւ մը, որ հէնաւի մը ամեն երեւոյթներն ունէր, երեսունըհինգ նաւազներով, երկու անգամ այս կղզին մօտ խարսխեր է և բազմաթիւ նաւաստիներ ցամաք հաներ է, որք, ուտեստ գնելու պատրուակով, տեղեկութիւն առեր են կղզւոյն երեւելիներուն դրամական կացութեան վրայ։ Հելլէն կառավարութիւնը շոգենաւ մը հաներ է այդ հետաքրքիր նաւազներուն ետեւէն։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ կուսակալ Նաում փաշա այս երեքշաբթի օր թողեր է Պաապտայի ձմեռնային ապարանքը և իր պաշտօնէութեամբ մէկտեղ իր բնակութիւնը փոխադրեր է կուսակալութեան ամարանոցը, Պէյթէտտինի ապարանքը, Տէյր-էլ-Քամարի մօտ։

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆՑ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Այս շաբաթաթերթը, որ յատկացուած է առեւտրական և արհեստական ծանուցումներու, վերսկսաւ հրատարակուիլ աւելի ճոխ և խնամեալ կերպով։ Արտօնատէրն է Սրապիոն էֆ. Պէկեան և տնօրէն-խմբագիրը՝ Յովհաննէս էֆ. Եազըճեան։ Յետ այսօրիկ, բաց ի ծանուցումներէն՝ որք կը հրատարակուին չորս լեզուներով, պիտի պարունակէ նաև օգտակար և շահեկան յօդուածներ առեւտրական և արհեստական նիւթերու վրայ։

Կը յուսանք թէ Պոլսոյ և գաւառաց հասարակութիւնը պէտք եղած քաջալերիչ ընդունելութիւնը պիտի ընէ այս թերթին՝ որ իր տեսակին մէջ առաջինն է և յոյժ օգտակար հրատարակութիւն մը։

Գինը 20 փարայ է։ Կեդրոնատեղին է Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 138։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 21 Յունիս. — Նախարարաց խորհուրդն զբաղեցաւ Քորնէլիուս Հէրցի յանձնումը պահանջելու մասին Պ. Միլվուա երեսփոխանին խնդրով։ Պիտի պատասխանուի Երեսփ. Ժողովոյն մէջ թէ բանակցութիւնք կը շարունակուին Անգլիոյ հետ։

—Պ. Քլէմանսօ (արմատականաց համբաւաւոր պետն որոյ խօսքն եղաւ այնքան Բանամայի դատին մէջ), նամակ մ'ուղղելով իր վկայներուն (տեղի չունեցած մենամարտին համար), Պ.Պ. Տէրուլէտ և Միլվուա կ'անուանէ «վատ ստախօսներ»։ Լրագիրք կ'ըսեն թէ քաղաքական կեանքի մէջ նորէն մտնելու համար Պ. Քլէմանսոյի փորձն ի դերեւ ելաւ խղճալի կերպիւ։ Վիճաբանութեանց մասնակցելով Բանամայի դէպքերէն ի վեր առաջին անգամ, կ'ուզէր ցուցնել թէ իր խօսք կշիռ ունի դեռ. բայց Պ. Քլէմանսոյի դէմ ուղղեալ Նախատանաց աղէկ հանրապետական մեծամասնութեան բռնած դիրքն այնքան պաղ էր որ արմատականաց նախկին պետը բարոյապէս փճացած կրնայ համարուիլ։ [illegible] կ'ըսէ թէ երեկի նիստը նոր յայտնութեանց շարքի մը սկզբնաւորութիւն է։ Տիւքօ եւ իւր բարեկամք նախորդ վարչութեան կարգ մը կարեւոր թուղթերը գրաւեր են, գիտնալով որ եղեռնադատ ատենին առջեւ կրնան հանուիլ, բայց հայրենասիրական սկզբամբ չարժեցին (Բոտուտի յիշած պարագային վրայ Կ. Պոլսոյ Հեռագրական Գործակալութիւնը դեռ ո՛ եւ է ծանօթութիւն չէ հաղորդած իւր բաժանորդներուն։ Ծ. Խ.)

—Տ՛Օսոնվիլ կոմս, ներկայացուցիչ Փարիզի կոմսին, ճառով մը ամբաստանած ըլլալով զՊ. Ֆլուքէ Բոնամայի դատին մէջ բռնած ընթացքին համար, Պ. Ֆլուքէ անոր հետ մենամարտեցաւ։ Երկիցս գնտակ արձակեցին իրարու վրայ, բայց ո՛չ ոք վիրաւորեցաւ, (ո՛չ իսկ անցորդները)։

—Բժիշկներն հանեցին Պառոն Ալֆոնս տը Ռոչիլտի մէկ աչքն, որ որսի արկածէ մ՚ի վեր վնասուած էր ծանրապէս։ Գործողութիւնը լիովին յաջողեցաւ։

—Պ. Միլվուա արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնեց ամեն վաւերագրերն որով՝ իւր կարծեօք՝ մեղապարտ կը գտնուին շատ մը քաղաքական անձնաւորութիւնք։ Պ. Միլվուա, կառավարութեան հետ համաձայնութեամբ, ետ պիտի կենայ եղեր Քորնէ. Հէրցի մասին իւր հարցապնդումէն. բայց բացատրութիւններ պիտի տայ եղեր, եթէ Պ. Բիշմանս պահանջէ։

ՍԹՐԱՍՊՈՒՐԿ.— Ալզաս-Լոռէնի ընտրութեանց վերջնական քուէհամարէն կ'երեւի թէ գործաւորականք ընդունած են 46,011 քուէ, գերման—ազգայինք 73,605, եւ կղերականք եւ բողոքարկուք (ֆրանսասէրք) 113,521 քուէ միայն, յորմէ կ'երեւի թէ ֆրանսասէր կուսակցութիւնը տկարացած եւ գերման կուսակցութիւնը զօրացած է այս անգամ։

ՓԵԹԸՐՍՊՈՒՐԿ.— Պալթիկեան գաւառաց կրթական վերատեսուչն հրամայեց որ՝ յունիս 1/13էն սկսեալ, այս գաւառաց ամեն վարժարաններու մէջ աշակերտք ռուսերէն լեզուն միայն գործածեն. (ի բնէ գերմանախօս են.) եւ գերմաներէն գործածեն միայն գերմաներէնի դասերուն ժամանակ։

ՇՆԱՑՏԷՄԻԻԼ (Բոզէն).—Արհեստական հորի մը բացուելուն պատճառաւ գետնին տակէն ջուր բխիլը կը շարունակէ քաղաքին մէջ։ 23 տուն փլաւ. 80 ընտանիք ալ իրենց տուները թողլով փախան. վտանգն օրէ օր կ'աւելնայ։ (Այս լուր արդէն տրըուած էր մեր Արտաքին Լրոց բաժնին մէջ։ Ծ. Խ.)

Սակարան

ԴԱԼԱԹԻԱ, 10 Յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	110	5
3 » Փարիզի »	22	90

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊՈՆՍՕԼԻՏԷ

Եւել. երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սէրի]	24	04
Բերայի մէջ »	—	—
Առաւօտուն բացուեցաւ »	24	03
Կէս օրին	24	03
Թանզիմաթ Օսմանիյէ երէկ երեկոյ	—	—
» » ժամ 5ին	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն Ա. Սէրի	56	
» Բ. »	34	
» Գ. »	23	12

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սամ.Թէ. Թիւնէլի	Անգլ. Լր.	5	21
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	7	32
Պանք տը Քօնս.	» »	3	30
Օսմ. Շանտ է ֆալիօր	» »	4	20
Րէժի	Օսմ. Ոսկի	16	20
Թրամուէյ	» »	330	
Օսմ.Ապահովագր.Ընկ.	» »	500	
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	89 ½	
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		57 ½	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100	
20 ֆրանքնոց	»	87	19
Անգլիական ոսկի	»	110	08
Մարք (Գերմանական ոսկի)	»	107	20
Իմբէրիալ	»	90	20
Բշլիկ	»	51	17
Ռուպլ Թղթադրամ	»	8	64
Մէճ. արծաթ [տարբ.]	»	108	
Պանք արծաթ	»	103	
Սէթալիք	»	98	
Թաափլիք	»	—	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6	

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 21 Յունիս

Ֆրանսական Թանք 3 %	97	60
» » 4 ½ %	106	35
Օսմանեան պոնսօլիտէ Սէրի Դ.	22	10
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	—	—
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	—	—
Օսմանեան Երկաթուղի	90	
» Րէժիի բաժնեթուղթք	378	12
Պանք Օթօման	597	81
Քրէտի Լիոնէ	762	50
Իտալական Թանք 5 %	92	95
Եգիպտական միացեալ	506	87
Չէք Լոնտրայի վրայ	25	190
Թամանիյէ (Օսմանեան պոնսօլիտէ)	388	75

ԼՈՆՏՈՆ, 21 Յունիս

Անգլ. պոնսօլիտէ	99	
Օսմ. » Սէրի Դ.	21	61
» » » Ա.	56	
» » » Բ.	34	
» » » Գ.	23	12
Օսմ. փոխառութիւն 1871	99	50
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	97	75
Պանք Օթօման	13	81
Այտընի երկաթուղի	14	
Գասապայի երկաթուղի	15	50
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	100	50
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	—	—
Տօմանիալ (փոխառ. Թուրքիա)	104	
Հելլենական 5 %	48	25
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25	362

ՎԻԷՆՆԱ, 21 Յունիս

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123	50
» Փարիզի »	49	20
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթ	183	25
» Երկաթուղի	49	90

ՊԵՐԼԻՆ, 21 Յունիս

Օսմանեան Երկաթուղի	89	90
Օսմ. Րէժի	190	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20	295
» Փարիզի »	80	65

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ՀԵՌԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Այս գրութեանս վերնագրէն չխրտչիք. բառախաղ մըն է։

Եթէ ժամանակաւ մեզի ըսէին թէ տունէ տուն, քաղաքէ քաղաք, երկրէ երկիր կարելի պիտի ըլլայ խօսիլ, ո՞վ պիտի հաւատար։ Այսօր յիմար է կասկած յայտնողը։ Չէ թէ միայն ձեր գաղափարը կրնաք անմիջապէս հաղորդել հեռուն, շնորհիւ հեռագրին, այլ նաեւ նոյն իսկ ձեր ձայնովը կրնաք խօսակցիլ շատ հեռուն բնակող բարեկամի մը հետ, եւ անոր պատասխանները իր բերնէն առնել, շնորհիւ Թէլէֆօնին։

Երբ որ քաղաքէ քաղաք, մայրաքաղաքէ մայրաքաղաք, Թէլէֆօնը հաստատուեցաւ—քանի մը տարի կայ—մարդկային իղձերը, ինչպէս միշտ, փոխանակ յագենալու, առաւել աճեցան։ Ուզեցին Փարիզէն Պրիւսէլ խօսած ատենին, չէ թէ միայն լսել խօսակից բարեկամին ձայնը, այլ նաեւ տեսնել անոր դէմքը։ Կարծես թէ անկարելին պահանջելը դարավերջիկ յանդգնութիւնն է, եւ անկարելին ստանալ՝ ո՛չ նուազ դարավերջիկ գոհացում։ Ո՞ւր պիտի վերջանան մարդոց պէտքերը։ Այժմ Թէլէֆօնը vieux jeu կը համարուի։ Ես չեմ այս խօսքը ըսողը, Պ. Մարս տը Նանսութի, ծանօթ հրապարակագիր-ճարտարագէտը։

Բազմաթիւ եւ մեծ գիտուններ այս երազը երազեցին։ Քանի տարիներէ ի վեր կաշխատին այս բանին եւ ի մէջ այլոց Էտիզըն, որուն անցեալները այցելեց Ֆիկարօի աշխատակից մը իւր նորագոյն եւ ամենածածուկ գիւտերուն վրայ տեղեկանալու տենչանօք եւ վայելած փառաւոր հիւրընկալութենէն հրապուրուած եւ շլացեալ՝ երեք սիւնակ յօդուած մը գրեց Ֆիկարօին մէջ, մէջը բան մը չըսելու համար։

Բայց, ինչպէս որ ըսի, հեռատեսութեան գաղափարը քանի տարիէ ի վեր կայ—կը հասկնաք անտարակոյս թէ հեռատեսութիւն բառովս հեռուն տեսնել ըսել կուզեմ, խոնարհաբար ներողութիւն խնդրելով հայկաբաններէն,—շատ մը գիտուններ, եւ կիսուսեալ գլուխներ, ասով զբաղած են եւ կզբաղին։ Անունները կրնամ տալ. Թէնտալլ, Բախս, Պաէկէ, Ռէյնօլտս, Սիլ Թոմսըն, Քալինչեա, Մօզըր, Տիւֆուռ, Ժիլմէյ, Սալէ եւ Սիմէնս։

Պարոնայք Պէլլ եւ Մէռքատիէ բաւական առաջ գացին. կրցան radiophonie կոչուած երեւոյթը առաջ բերել, որ կը թարգմանուի լուսաձայնութիւն, շնորհիւ նոր գտնուած տարրական նիւթի մը, Սելէնիումի։ Սելէնիում մետաղ մըն է. բայց ձեր գիտցած մետաղներէն չէ. կը նմանի շողոքորթ մարդիկներու որ իրենց բնաւորութիւնը կը յարմարցնեն առժամապէս ամեն անոնց որոց քով կը գտնուին։ Սելէնիումը ելեկտրականութեան լաւ հաղորդի՞չ է։ Այո եւ ոչ։ Եթէ Սելէնիումին վրայէն ելեկտրական հոսանք մը անցընենք, այդ հոսանքին ճամբայ կուտայ եթէ ցերեկ է, այսինքն լոյս. իսկ եթէ գիշեր է, այսինքն մութ, չիք հաղորդակցութիւն։ Երեւակայեցէք ուրեմն, որ առանց այլանդակ մետաղ մը հեռագրական թելերու հաղորդիչ մասին մէջ անցնի. Երբ վրան լուսոյ ճառագայթ մը ուղղուի, կակիւ ճամբայ տալ ելեկտրական հոսանքին եւ երբ լուսոյ ճառագայթը զլացուի, անմիջապէս ելեկտրական հոսանքը կը դադրի։ Դիցուք թէ դուք հեռուն կը գտնուիք, շատ հեռուն, հազարաւոր մեթր հեռուն. Ես զօրաւոր լուսոյ ճառագայթ մը կուղղեմ դէպի ձեզ եւ ձեր սելէնիումին յատկութիւնները կը փոփոխեմ ըստ հաճոյս։ Եթէ իմ արձակած լուսոյ ճառագայթներս որոշեալ ձայնի մը թրթռացման թուով ըլլան, այսինքն ձայնի ազդեցութեան ներքեւ ճօճացող հայելիի մը մէջ ցոլացման գան առ ձեզ, այն ատեն ձեր սելէնիումը նոյն արագութեամբ կընդմիջէ եւ կը հաղորդէ իւրմէն անցնող ելեկտրական հոսանք մը, որ Թէլէֆօնի մը հաղորդուելով կը կրկնէ ճիշդ այն ձայնը զոր ես կուտայի։ Ըսել է առանց հեռագրաթելի կարելի է խօսակցիլ հեռուէն լուսաձայնութեամբ։ Փորձը շատ փափուկ է, այնքան փափուկ որ բնագէտք անգամ՝ միայն գիտութեան սիրոյն համար փորձած են։ Բայց կրնայ ըլլալ, եւ այդ է մեր ըսածը։

Ուրիշ հեղինակներ ալ յաջողեցան ձեր պատկերը հեռուէն, շատ հեռուէն լուսանկարել։ Այս ալ բան մըն է, քայլ մըն է դէպի հեռատեսութիւն։

Բայց տակաւին որոշ գիւտ մը չկայ՝ եւ յօդուածս մինչեւ վերջը կրնաք կարդալ, վստահ ըլլալով թէ վերջնական բան մը չպիտի գտնէք մէջը։

Միայն մէկ բան մը կայ։ մարդուս աչքը կատարեալ չէ։ ամեն բան չտեսներ, բայց միտքը ամեն բան կըմբռնէ։ Երբ որ կը տեսնէք, սանդուխի մը ստորոտը կեցած ատենիդ, որ մէկը վար կիջնէ, ոտքերուն ծայրերը տեսնելով միայն՝ մտքով կամբողջացնէք թէ մարդ մ'է վար եկողը։ Երբ նուրբ երկաթեայ թելերով հիւսուած վանդակի մը ետեւէն որեւէ առարկայ մը դիտէք, այդ թելերը տեսութեան բաւական արգելք են, սակայն թելերուն արգիլած մասերը ձեր միտքը կամբողջացնէ։ Ուրեմն հարկ անհրաժեշտ չէ միշտ ամեն բան ամբողջութեան մէջ տեսնել, մասամբ տեսնելով կրնանք ըմբռնել ամբողջը, այնպէս կընեն գրեթէ միշտ կարճատեսները, մանաւանդ երբ ակնոցնին դիպուածաւ կորած է։

Մարդու աչքը ուրիշ յատկութիւն մ'ալ ունի։ Երբ որ շարժուն առարկայի մը նայի, անոր շարժումը աչքին մէջ կը գծուի այնպէս որպէս թէ զանազան դիրքերը իրարու կապուած ըլլային։ Գաւազանի մը ծայր կրակ մը՝ մութ սենեակի մը մէջ արագ շարժեցէք, հրեղէն գիծ մը կերեւայ։ Իրօք գիծ կա՞յ, ո՛չ. այլ պարզապէս այն կրակին զանազան դիրքերուն մէջ տեղափոխութեան միջոցին մեր աչքը ժամանակ չունենար մէկ դիրքին պատկերը մոռնալու եւ յաջորդը կը ներկայանայ եւ ասանկով գիծ կը տեսնենք։ Որքան ժամանակ պէտք է որ մեր աչքին մէջ առարկայի մը պատկերը ձեւանայ եւ աւրուի։ Նուազ մէկ երկվայրկեան կը կարծեր, բայց այս շատ է, այլք առաւել արագ կը կարծեն, մինչեւ մէկ երկվայրկեանի տասներորդ մասը։

Այս վերջին բնախօսական յատկութեան վրայ հիմնուած շատ մը խաղալիկ կամ այլ գործիքներ կան որոց անուններն են Ֆէնաքիսթիսքօփ, Զօօթրօփ, Փրաքսինօսքօփ բոլորակներ, Թէօթրօփ, Անորթօսքօփ, են են։ Այս անունները չեմ թարգմաներ, որովհետեւ չեմ կրնար։

Հիմա, դիցուք թէ մեր աչքին առջեւ երկու մարդիկ զիրար կը ծեծեն. կռիւը սկսելէն զինչ եթէ մեծ արագութեամբ երկվայրկենի մէկ փոքր կոտորակի ժամանակի մէջ նոյա բազմաթիւ լուսանկարները առնենք եւ, շարունակենք առնել մինչեւ որ մին ծեծը ուտէ եւ մարտը վերջանայ։ Այդ հարիւրաւոր լուսանկարները անցընելով մասնաւոր գործիքի մը մէջ որ արագ արագ կը դառնայ եւ մեր աչքին առջեւէն կանցընէ անոնք իրենց կարգաւ՝ ամբողջ կռիւը պիտի տեսնենք, մարդոց շարժումներով, եւ միայն հառաչներու հարուածներու ձայները չը պիտի լսենք. ուրիշ տարբերութիւն չը կայ իրական եւ արուեստական տեսարաններուն մէջ։ Ահաւասիկ միջոց մը անցեալ դէպք մը արձանագրելու, այն դէպքը մեր աչքին առջեւ կրկնելով ըստ կամս մեր՝ քանի անգամ որ ուզենք եւ երբ որ ուզենք, Ֆոնոկրաֆ մը որ լուսոյ վերածուած է։

Այս ճամբուն մէջ ալ աշխատողներ կան։

Ուրիշ ճամբու մը մէջ ալ աշխատողներ կան։ Բնախօսութիւնը կըսէ թէ մարդիկ երբոր կը նային, իրենց աչքին մէջ կը նկարուի տեսածնին։ Աչքին մէջ տեղ մը կայ, ուր կարմիր նիւթ մը լեցուած է եւ այդ կարմիր նիւթը լուսանկարի դերը կը կատարէ։ Տարրագէտք շատ մը աշխատութենէ վերջ յաջողեցան կենդանւոյ մը աչքին մէջէն հանել, զատել եւ զտել այդ նիւթը։

Անթիւ անհամար ճագարներու աչքերը հանեցին այս փորձերուն համար. բայց գիտութեան շահը ամեն բան ներելի կընէ։ Եւ կատարուած փորձերը յայտնի կերպով հաստատեցին տեսութիւնը։ Երբ ճագարին աչքին առջեւ որոշ տեսարան մը կը ներկայացնեն, ապա անմիջապէս այդ աչքը զատելով, որպէս զի պատկերը մնայ, զայն լուսանկարի սովորական միջոցներով, պահելով կը հաստատեն։ Աչքին մէջ որոշ կերեւայ նորա վերջին անգամ տեսած պատկերը։ Չէ՞ մի որ կըսեն թէ մարդասպաններու դէմքը արձանագրուած, գծագրուած կրնայ գտնուիլ նոցա զոհերուն աչքերուն մէջ։ Այս ալ միջոց մըն է մարդասպանը գըտնելու երբ նորա ով ըլլալը անծանօթ է։ Միայն մէկ պայման մը կայ. պէտք է որ նորա սպանած անձը, վերջին անգամ ուշի ուշով անոր երեսը նայի եւ փութայ գոցել աչքերը. այս նախազգուշութիւնը շատ քիչ անգամ կը մտաբերէ ամեն ոք որ ոճրագործ մը կը տեսնէ իւր առջեւ։

Գալով մեր ճագարի աչաց, երբ նորա ներքին կազմութիւնն ունեցող կարմիր նիւթը առնենք եւ ասանկով արուեստական աչք կազմենք եւ անիկայ անցնենք Թէլէֆօնին վրայ, հարկ եղածին պէս հաստատելով եւ տալով նպատակայարմար հաղորդակցութիւնը, աչքին տեսածը պիտի նկարուի իւր վրայ եւ Թէլէֆօնին մէջ անցնող ելեկտրական նուրբ հոսանքներուն վրայ այնպէս պիտի ներգործէ որ, Թելին միւս կողմէ գտնուած Թէլէֆօնին մէջ, ըստ պատկերին, առաւել կամ նուազ ընդհատեալ ելեկտրական հոսանքներ պիտի ստանէ. կը մնայ արդ այդ հոսանքները պատկերի վերածել։

Այս գործողութիւնը ներեցէք որ աւանդ վերջի ընեմ։ Այնքան խառն է եւ ուսուցիչ բացատրութիւնները այնքան երկար որ եթէ ձեռնարկեմ՝ պատկերը կատարեալ մթութեան մէջ պիտի ներկայանայ ձեզ։ Լաֆօնթէնի առակին պէս մեռած պիտի ըլլանք լապտերը վառելու, մանաւանդ որ լապտեր ալ չունինք։

Այս գիւտը, եթէ այդ վիճակին մէջ իրագործուի, վայ է եկեր ճագարներու աչքերուն։ Անգութ եւ վայրագ գործ մ'է հարիւրաւոր, բիւրաւոր ճագարներ զոհել փորձերու համար, բայց ի՞նչ ընենք ասոր պէտք է, երբ փորձերը գործնական արդիւնք տալով, Թէլէֆօնին պէս գործածական բան մը դառնայ Բէլէֆօթը եւ կամ Բէլէօսքօբը որ նկարագրուած գործիքին անունն է. իրաւ է որ միմիայն ճագարը չէ, ամեն կենդանիք ունին այն ընդգաչեալ հիւթը, հետեւաբար բոլոր սպանդանոցներու մէջ մորթուած ոչխարներու եւ եզներու աչքերը կրնան գործածուիլ։

Բայց աւելի յուսալի է որ այս եղանակը լաւագոյն եւ գերազանց ուրիշ գործիքով մը մէկդի կը թողուի։ Բսենք թէ Էտիզըն աշխատելու վրայ է նոյն բանին համար. եւ Էտիզընի մեծագոյն արժանիքներէն մին է միշտ պարզ միջոցներ գտնել։ Եթէ նա իրագործէ, ինչպէս յուսալ կուտայ Ֆիկարօյի թղթակիցը, այն ատեն հարկ չմնար աչք հանելու, եւ առանց կենդանեաց աչքի կրնանք կատարել հեռատեսութիւնը։

Յ. Ե.

ԳԵՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ

ԵՐԵՍՆԵՐՈՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՆ Ի ԼԷՅՊՑԻԿ

Բ.

ԺՈՂՈՎԻ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ

> Դաստիարակութիւն, մի փոքր միտք, զոր մեծ հոգիներն իրենց բազմաձիգ ճգնութեանց նիւթ կընտրեն. որուն ամենամանրամասն մարդիկ կը նուիրեն իրենց կենաց բոլոր զօրութիւնքը. յորում ազնուագոյն անձինք կը գտնեն իրենց երջանկութիւնը եւ իրենց գոյութեան մխիթարութիւնը։
>
> ՀԻՖՄԱՅՍՏԷՐ

Ուսուցչաց ընդհանուր ժողովի գործերը կարգադրելու համար կազմուած էր տեղական մասնաժողով՝ քաղաքի 29 ականաւոր անձինքներէ, որոնց պատուոյ ատենապետն էր քաղաքապետը։ Սոյն մասնաժողովը տեղական «Ուսուցչաց միութենէն» կազմեր էր զանազան գործոց վերաբերեալ 9 յանձնախումբ՝ իւրեանց ոմանց նախագահութեամբ։ Իւրաքանչիւր խմբի անդամք կրծքին կը կրէին իրենց յատկացուած գունագեղ ժապաւէնը։

Մայիս 18-ին, յարաբերական մասնախմբի ատենապետի հետ արդէն տեսնուեր ու արձանագրուեր էինք ընկերոջս հետ, եւ ստացեր պէտք եղած արտօնատոմսն ու ժողովի գործունէութեան ծրագիրը։

Տոմսակ ստանալու կամ անդամակցելու համար պէտք էր վճարել 3 մարք (մօտաւորապէս 15 ղահեկան) միայն։ Սոյն տոմսակով կարտօնուէր.

1. Մասնակցիլ բոլոր գլխաւոր եւ երկրորդական ժողովներուն, այցելել ուսուցման-պիտոյից, աշակերտաց նկարներու եւ արհեստանոցաց գործերէն պատրաստուած ցուցահանդէսներու.
2. Ձրի ստանալ Տօնոբէրին ու տօնական ծրագիրներն.
3. Ազատ մուտք ի խնջոյս ընդունելութեան եւ Միաս-բարովի.
4. Ազատ մուտք քաղաքիս 11 զանազան Թանգարանները.
5. Ձրի մասնակցութիւն Նոր-Երամշտանոցի նուագահանդէսին, Հին-Թատրոնի ներկայացման, եւ Լէյպցիգի «Ուսուցիչ երգչային խմբի» նուագահանդէսին, այլ եւ չափաւոր գնով մասնակցութիւն Նոր-Թատրոնի զուառներգութեան (օբէռա) որոնք ի պատիւ ուսուցչաց էին պատրաստուած։

Նոյնպէս ուրիշ շատ տեղերու այցելութիւնք ձրի կամ կիսագին։

Մայիս 22-ին երկաթուղւոյ բոլոր կայարաններում առաւօտեան ժամը 7-էն սկսած կը սպասէին տեղական դպրոցներու աշակերտներէն 170 հոգի՝ կապոյտ ու դեղին գօտակ ժապաւէն կրծքերուն՝ հիւրերուն առաջնորդելու համար դէպի ժողովի գործառնութեան տեղը՝ Կրիստալ-Պալասս եւ անտի դէպի իրենց բնակարանները, զոր ցոյց պիտի տար նոյն նպատակի համար կազմուած մասնախումբը։

Նոյն օրը եւ մենք գացինք Կրիստալ-Պալաստ, ուր արդէն ծանօթ հոյակապ շինութիւնը. սակայն իւր առաջին սրահը բոլորովին այլափոխուած գտանք։ Ահագին դահլիճը զանազան բաժանմանց ցիրուած եւ մէն մի մասի վրայ՝ ի դիւրութիւն հիւրերու խոշորագիր վերտառութիւն գըրուած։ Մի տեղ՝ բնակարան ուզողներու համար հասցէներ, միւս տեղ նոր արձանագրուող ուսուցիչներու ցուցակագրութիւն, եւն։ Բացի այս, կապոյտ դեղնորակ ժապաւէն կրող պատանիք ամէն անկիւն՝ անկիւն պատրաստ կեցած՝ իւրաքանչիւր մըտնողի աչքին կը նային, թէ ի՞նչ պիտի ակնարկէ։ Մէն մի բաժանման մէջ կը սպասէին գործակատարք ուսուցիչներէն՝ թուով 80 հոգի, որոնք ամենայն եռանդով հարիւրաւոր անձանց պէտք եղածը կը բաշխէին։ Այնչափ բազմութիւն եւ այնչափի հետ փորուելու անոյշ քաղաքավարութիւնը եւ տիրող կարգ ու կանոնն, որ ամէն մարդու հիացման առարկայ էր դարձած, մեծ պատիւ կը բերէին Լէյպցիգի ուսուցչական մարմնոյն։

Մեր տոմսակները ներկայացնելով՝ ստացանք նոյն թուղ կրող մի մի մեծ ծրար՝ գեղեցիկ պատեր Թղթէ պատրաստուած, զրոշմեալ մի քանի հազար հատ շարուած՝ սեղաններու վրայ հիւրերուն կը սպասէին։ Ահա այժմ ուրիշ բան չունէինք՝ բայց եթէ ծանօթանալ ծրարի պարունակութեան հետ։ Մերձակայ պարտիզում նստած՝ բացինք ծրարները։ Անշուշտ եւ ընթերցողք կ'ուզեն իմանալ, ուստի սկսիմ.—Ահա մի գեղեցիկ գրքոյկ ընտիր Թղթի վրայ տպուած՝ «Ուղեցոյց Լէյպցիգի եւ շրջակայից» վերնագրով, որ ժողովին մասնակցողներու համար է պատրաստուած։ Գրքի սկիզբը դրուած է մի քերթուած. «Ողջոյն առ գերման ուսուցիչս»։ Յետոյ մի ներածութիւն, յորում գեղեցիկ նկարագրուած է քաղաքիս պատմութիւնը։ Այնուհետեւ կը սկսի Լէյպցիգի մէն մի նշանաւոր հիմնարկութեան եւ յուշարձաններու պատմութիւնն իրենց վայելչատիպ պատկերներով 16 հատ։ Գրքի վերջի մի յաւելուած՝ «Գործնական նկատողութիւնք ընդհ. ժողովին մասնակցողաց համար» վերնագրով, ուր նշանակուած են հիւրանոցք, սրճարանք ձրածիգ երկաթուղւոյ գծերն եւ ուրիշ շատ բաներ։

Ահա՛ մի այլ գրքոյկ իւր արտաքնով առաւել գեղեցիկ եւ շատ աւելի կարեւոր իւր պարունակութեամբ։ Ցատկապէս հանդէսի համար պատրաստուած տեղական յանձնաժողովի որոշմամբ. «Դպրոցի ու դաստիարակութեան էութիւնը Լէյպցիգում» վերնագրով» 112 երես։ Գրքուկիս պարունակութիւնը կարի հետաքրքիր է ու շահեկան։ Ուրեմն եւ այս մի կողմ դնենք։ Տեսնենք եւ այս մեծադիր տետրակը։ Այբուբենական կարգաւ ցուցակ մ'է, ուր տպուած են մասնակցողաց անունները եւ որոնց թիւն է 4725։

Սակայն դեռ այս բոլորը չէ։

Ի՞նչ է արդեօք այս գեղեցկածալ Թուղթը.—Պատուական մի յատակագիծ քաղաքիս՝ 1 քառակուսի կանգուն մեծութեամբ՝ 1.15,000 չափագծով։ Ընտիր Թղթի վրայ եւ գոյներով նշանակուած ամէն ինչ մանրամասն ու որոշ։ Թանկագին մի յիշատակ Լէյպցիգէն հեռացողներու համար։

Թերեւս, ընթերցողը, ընկերոջս հետ եւ դուք բացագանչեցիք. փա՛ռք Աստուծոյ, որ վերջացաւ։ Կարծէ՞ք թէ, բայց ո՛չ, ծրարիս անկիւնում ծրարեալ թերթիկ մի եւս կը տեսնեմ. գիտենք միայն եւ այս։ Փոքրիկ է, բայց կարեւոր իւր պարունակութեամբ։ Ընդհանուր Գերմ. Ուսուց. ժողովի կանոնագիրն։

Ա. ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. Կայս. Պանքայի Պոլսոյ, Ղալաթիոյ եւ Բերայի գրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ շաբաթ, Ղուրպան Պայրամի տօնին առթիւ։

ՋՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՒ ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ

Ջուրերը բերելու ու բաշխելու համար կատարուած շինութիւնք՝ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին՝ աւարտած են։ Պաշտօնական ինչ ինչ զննութեանց աւարտումէն յետոյ պիտի սկսուի ջուր բաշխուիլ հասարակութեան։ Ամեն անոնք որք կը փափագին օգտուիլ այն առաւելութիւններէն, զորս կ'ընծայէ ճնշման դրութեամբ ջրոյ բաշխումն, այսինքն խողովակներ հաստատուած տեղերու ինչպէս են Դուզգունճուքի, Սկիւտարի, Հայտար Փաշայի, Գատըգիւղի, Զըզըր Թօփրաքի, Էրէնքէօյի, Դանտիլլիի, Էսկի Վանիքէօյի, Վանիքէօյի, Դուլէյլիի, Չէնկէլքէօյի եւ Պէյլէրպէյի ժողովուրդն՝ կրնան դիմել ընկերութեան գրասենեակն ի Գատըգիւղ եւ կամ ընկերութեան պաշտօնէից միջոցաւ ընկերութեան զրկել՝ ջուր խնդրելու վերաբերեալ աղերսագրերը։ Հասարակութիւնը՝ տուներու, վաճառատուներու, պարտէզներու եւ այլ հաստատութեանց մէջ առնուելիք ջուրերուն համար պարտի առանց յապաղման կատարել արտաքին ու ներքին խողովակներու զետեղումն եւ այլն։ Ամեն տեսակ բաժանորդագրութեանց ու արտաքին փոքր խողովակներու զետեղման գինն ու պայմանները ցոյց պիտի տրուին մասնաւոր ազդարարներով։ Ընկերութեան կանոնագրութեանց համաձայն, ամեն անոնք որք բաժանորդագրութիւն խնդրելու յառաջ իրենց խնդրագրերը ստորագրեն մինչեւ յուլիս 15 [Ն. Տ.] եւ վերջնական կերպիւ յանձնարարեն փոքր խողովակները, ընկերութեան կողմէ ջուր ''ձրիաբար,, պիտի ստանան՝ շահագործման վկայութեան սկսած Թուականէն։ Տրուելիք ջուրին պայմանաժամը պիտի որոշուի ընկերութեան վարչութեան կողմէ։

ՋՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՒ ԳԱՏԸՔԷՕՅԻ

Կը ծանուցուի՝ Վօսփորի ասիական եզերաց վրայ՝ Դանտիլլիէն մինչեւ Էրէնքէօյ եւ այս երկու ծայրերը մէջն ըլլալով՝ բոլոր գիւղերու բնակչաց թէ ''Սկիւտար եւ Գատըքէօյի Ջրի Ընկերութիւնը,, Պ. Մաղնօսի եւ ընկերութեան յանձնած է ''Ջրի բաշխման,, վերաբերեալ բոլոր շինութիւնները։ Պ. Մաղնօսի եւ ընկերք հետեւեալ անուամբ ընկերութիւն մը կազմած են.

Մաղնօս եւ ընկերութիւն
Ընդհանուր յանձնառու
Սկիւտարի եւ Գատըքէօյի ջրի ընկերութեան
ՋՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Վերոյիշեալ Մաղնօս եւ ընկերութիւնն միայն արտօնեալ է մայր խողովակներէ եւ փոքր խողովակներէ ջուր առնելու եւ ջուրի ժամացոյցներ զետեղելու։ Ասոնք ապահովութիւն տուած են իրենց վարչութեան եւ կամ փոխանորդներուն կողմէ կատարուելիք բոլոր շինութեանց համար։

Վերոյիշեալ ընկերութիւնը՝ ''հասարակութեան շահերը պաշտպանելու նպատակաւ,, պիտի ընէ ''ջուրի ուրիշ հաստատութեանց յանձնառուներուն կողմէ շինուելիք,, ներքին շինութիւնները. Նախապէս ճնշման փորձին պիտի ենթարկէ զայն եւ այս փորձին մէջ նկատողութեան պիտի առնու շինուածանիւթերը, տեսակը ինչպէս նաեւ խողովակներու, ծորակներու եւ այլոց տրամագծերու։ ''Շինութեան ծախսերը բաժանորդներուն պիտի պատկանին։ Ընկերութիւնը իրաւունք պիտի ունենայ ջուր տալու մասին դժկամակիլ, եթէ ընկերութեան կողմէ որոշեալ ճնշման պայմաններուն չհամապատասխանեն։

Մաղնօս եւ ընկերութիւնը պիտի ծանուցանէ հասարակութեան այն միջոցներն, զորս ձեռք պիտի առնու իրեն յանձնուած շինութիւնները կատարելու համար։ 8—20

Գատըքէօյ, մայիս 1893.

ՊՐԱՎԷԻ ՔԻՆԻ

Կազդուրիչ, Սննդարար եւ Զօրացուցիչ, Գօլա, Գօգա, Կուարանա եւ Գաքաօյի բաղադրութեամբ, Ջղային հիւանդութեանց, Տկարութեան, Արեան պակասութեան Ֆիզիքական եւ Մտաւորական յոգնութեան նաեւ ժամանակ՝ խիստ օգտակար է։

Այս գինւոյ արժէքն ու յորդն գիտնալու համար Ջեր բժշկին դիմեցէք։ Կեդրոնատեղին է ի վաճառատուն Վ. Գասսեանի [illegible]. Պալըք Պազար Թիւ 13.

ՏՈՔԹՕՐ Ա. ԴԱՐԱՑԱՅ
ՎԻԷՆՆԱՅԻ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Նախկին օգնական բժիշկ Բարքըթ Համալսարանի Մանկաբարձական եւ Կնախտական հիւանդանոցին

Կընդունի իւրն դիմող հիւանդներն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի, Շաբաթ եւ Կիրակի օրերը, կէս օրէն վերջ, Բերա, Ասմալը Մէսճիտ փողոց Թիւ 44. կը դարմանէ ներքին հիւանդութիւնները, կը կատարէ վիրաբուժական գործողութիւնները եւ ի մասնաւորի կը զբաղի մանկաբարձական եւ կնախտական ճիւղով. 646

Ա.Զ.Դ
ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

Շիրքէթի Խայրիէի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ իրիկունները ժամ 11½ին Սիրքէճիէն մեկնող կառաթարը շոգենաւը Փաշաբախչէ եւս պիտի հանդիպի յունիս 10 հինգշաբթիէն (այսօր) սկսեալ։ 1—8

ՀՐԱՏԱՐԱԿ. Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
[illegible]

Դպրոցի բառարան
[illegible]

Սոյն բառարանին [illegible]
[illegible] 10 ղրշ.
» [illegible] 12 »
[illegible] 12 եւ 15 ղրշ.
Ա. Թորոսեան [illegible] Թիւ 4, [illegible]
627 3—5

ԳԱՄԷԼԻԱ
194—ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—194

Սոյն վաճառատան ապրանքները մեծ զեղչով մը պիտի վաճառուին մայիս 17էն երկուշաբթի օրէն մինչեւ յունիս 17։

Վաճառելի ապրանքներն են, վերջին նորաձեւութեան համաձայն [illegible], կերպասներ, [illegible] (Բ. Տ.) [illegible] եւ [illegible] գործարանին ձեռնոցները։
599 12—12

MACNAMARA (ԲՕՐԹԱՆՏ ԿՐԱՅԻՍ)

[illegible]
Կադըքէօյ [illegible]
625 Ֆ. Ց. ՄԱՔՆԱՄԱՐԱ 6—15

ԴԱՐՈՒՍ ՄԵԾ ԳԻՒՏԸ

«Կեանքի Երիտասարդացում եւ երկարացում Կօտինօ Էլիքսիրով», միակ անվտանգ դարման ընդդէմ «Անկարողութեան», [illegible] Էլիքսիր Կօտինոյի վարչութեան, Փարիզ, Ս. Լազար փողոց, Թիւ 7, [illegible], որ պիտի զրկուի ձրիապէս։

Սրուակը 20 ֆր. 3 սրուակը 50 ֆր.

Ի Պոլիս կը վաճառուի «Թօնոլիբեի» բժշկական դեղարանը եւ ի Տրապիզոն, յանձնակատար Պ. Պ. Ռաւի եղբարք։

[illegible]
[illegible]
616 7—10

CUNARD ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]

ՄՈՍ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible] շոգենաւը, յունիս ամսոյ դէպ ի 16ին Լիվէրբուլէն [illegible]

ԻՒԱՆ ՊԱՇԱ [illegible]
[illegible]
Ն. 47 1—3

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

322

ՆՈՐԹԸՐՆ ԲՐԻԹԻՇ եւ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,695,969
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,650,872

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,056,900
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած ճշդապահութեան վրայ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար վկայել։ Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւաց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրամներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և պայմանց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ և Պոլսոյ վերատեսուչ իրենց Ընկերութեան

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Ասաքիրը շահանէ խարճըսի իչիւն նիզամիէէ էրզաք անպարընա գոնթուրաթոսա բալթ խուրլէճէք օլան 72,000 գըէճ սապունուն պէհէր գըէճսի 3 ½ ղրշ.տա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու հազիրանը րումինին 9ընճը չարշանպէ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէրէք իրթէսի բէնչշէնպէ կիւնի 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ խուրէճէկինտէն ֆիեաթը մէզքիւրէտէն թէնզիլլաթ իճրասը իլէ մէզքիւր էլ մըգտար սապունուն իթասընը թէահհիւտէ թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 44 2—2

Սէլանիք Ֆըրգասընա մէրպուտ Քէօփրիւլի մէվգիինտէ պուլունան վէ հասպ էլ իճապ պուլունտուրուլաճագ օլան ասաքիրը շահանէ վէ հայվանաթը միրիէնին 309 սէնէսի թէմուզը իպթիտասընտան 310 սէնէսի հազիրանը ղայէսինէ գատար խարճըլըրը իչիւն մէվգի մէնագասաեա վազ օլունան էրզաքը միւթէնէվվիատա գըէճէ ճէտվէլլէրի իթիպարը իլէ տագիգին 50, նանը ազիզ 40, կիւշթ 100, էրզին 80, սատէնին 400, թուզուն 30, նօհուտ 100, սօղան 20, սըարմաչէթին 200, սապուն 120, հաթապըն 4, քէօմիւրիւն 10, չաիրին 24, կիւնահըն 16, սամանըն 10, կազըն 50, ըէզաքը իւզիւմիւն 70, րուղէնը զէյթին 200, չէքէրին 100, գուրու ֆասուլեանըն 45, սիրքէնին 25, զէյթուն տանէսինին 80 փարա ֆիեաթլարը իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղունտան մէզքիւր ֆիեաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 45 2—3

Պօզազ իչինտէ մէսար պրունունտա գարազօլխանէ ինթիհալինտէքի միւճէտտէտ ղազինօ վէ թիւթիւնճի տիւքքեանը իլէ բէրուքէր տիւքքեանը լիրաի սանէի 100 ղրշ.տան սէնէվիէ 3850 ղրշ.տա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանըն 19ա գատար ղամմը գապուլ օլունարագ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէրգումէ զարֆընտա մազամը Սէրասքէրի մուհասէպաթ տաիրէսի չիւպէի մախսուսունա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 46 2—3

Եանեա լիվասը տախիլինտէքի ասաքիրը շահանէնին միւնագասատա պուլունան էրզաքտան կիւշթիւն պէհէր քիլօսը Եանեա իլէ Զաղուր Քօնիճէ Միչօվա իլէ Լօրուս իլէ Փըրէվէզանըն այրը 153 փարա, թուզուն 28 փարա, զէյթ 158, սապուն 108, ղազ 58, չէքէր 125, սօղան 26, ֆասուլեա 56, Եանեա Միչօվա Զաղուր մէվագըինին հաթապ 6, քէօմիւր 14, Փըրէվէզա իլէ Լօրօսըն հաթապ 5, քէօմիւր 11, Եանեա Քօնիճէ Միչօվանըն կիւնահ 10, Փըրէվէզա վէ Լօրօսըն 14 փարա, ֆիեաթլարը իլէ մահալլի թալիպը էօհտէսինտէ օլմալ իլէ պու ֆիեաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթասա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 41 3—3

Շամտա ինշա օլունմագտա պուլունան փիեատէ գըշլասընըն պէհէրի 14 մէթրօ տէվրինտէ վէ թէսվիէէ օլունաճագ 2 սաթհը 54 սանթիմ արզընտա արմուտի ավատանլըղը 14 բարչա թաշտան միւրէքքէպ բէնճիրէ սէօյէլլէրինին պիր թագըմընըն իմալիէսի իլէ եէրլէրինէ վէ զըէսի 13 սիմ մէճիտիէէ ֆիեաթ իլէ մահալլինտէքի թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուղունտան քէֆալէթը գավիէէ իրաէսի իլէ թէնզիլէ թալիպ օլանլարըն հազիրանըն 10ունճի չարշանպէ կիւնի գարարը գաթիսի ֆէրտասը 100տէ 5 թէնզիլաթը իչուն ինչաաթը ասքէրիէէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 43 3—3

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՄՏԵՖԱՆԱՔԻ Կ. ՌԷՃՄԱՃՕՂԼՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Մուրէ խան, Վոյվոտա փողոց Թիւ 2

Մեր դրամատունը կ'ընդունի առեւտրական կամ սեղանաւորական ամեն ձեռնարկ ի մայրաքաղաք եւ օտար երկիրներ, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով, բաժնեթուղթի վրայ փոխատուութիւնք գանձմունք աստ և յօտար երկիրս, վճարում տոկոսի կտրոններու եւ պանքատոմսերու, ի հրաման տոմսեր կը յանձնէ մեծ և փոքր Յունաստանի, Եւրոպիոյ եւ Թուրքիոյ վրայ։ Եւրոպական տէրութիւններէն երաշխաւորեալ վիճակահանութիւններու պարտաթուղթեր թէ կանխիկ թէ ամսական 20էն 100 ղրշ. վճարումներով եւ ամէն դիւրութիւնք յաճախորդաց վիճակահանութեանց եւ շահերու գանձման քոնթրոլին։ Ի ստորեւ նշանակեալ պարտաթուղթերէն ամեն գնող առաջին վճարումէն տէր կ'ըլլայ պարտաթուղթին՝ պաշտօնագրով մը որուն կը մնայ պարտաթուղթին թիւը կրող նամակ մը և այդ թուականէն իրաւունք կունենայ ամեն վիճակահանութեան, և թիւն ելնելուն պէս իրաւունք ունի իր շահած գումարին ամբողջական վճարման։ Գնուած բաժնեթուղթին տոկոսները գնողին կը վերաբերին առաջին վճարումէն իսկ։ Աւելորդ է պարզել բոլոր առաւելութիւնն որ յառաջ կուգայ պարտաթուղթեր գնելու այս միջոցէն այն անձանց համար որք ամիսը փոքր դրամներ ունին տրամադրելի։ Եւ որք օգտակարապէս և երաշխաւորութեամբ կարող են ի կիր առնուլ իրենց փոքր խնայողութիւնները՝ յոյս ունենալով հարստութիւն չինել առանց զոհողութեան։ Միակ միջոց կարենալով ամիսը 20էն 100 ղրուշ տրամադրելի ընել պարտաթուղթերու գնման համար, առանց վնասու, նոյն իսկ եթէ բախտը նպաստաւոր չըլլայ ժամանակէ մը ետք կը տիրացուի տոկոս բերող պարտաթուղթի մը, 200էն 500 Ֆր.ի դրամագլխոյ մը։

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵ	Տարեկան վիճակ-ահանութեանց թիւը	Մեծ թիւերուն գումարը	քուբոնին տարեկան վճարումը	
Յունաստանի Ազգ. Պանքան 4 %	3	Թիւ 27, Ֆր. 300,000	Ֆր. 16	Ղրշ. 100
Քրէտիթ Ֆոնսիէ տը Ֆրանս 3 %	6	,, 591, ,, 1,060,000	,, 15	,, 100
Անփրէօն քոմիւնալ փարիզի 3 %	4	,, 352, ,, 1,500,000	,, 12	,, 100
Քրէտի Ֆոն. իէ եգիպտական 3 %	12	,, 312, ,, 1,500,000	,, 7.50	,, 50
Քրէտիթ Ֆոնսիէ տը Ֆրանս անտոկոս	2	,, 444, ,, 314,000	,, 7.5	,, 20
Անփրէօն Քոմիւնալ Պրուսէլ քաղաքին	6	,, 141, ,, 295,000	,, 2.50	,, 20
Սէմ. պարտաթուղթ անտոկոս	6	,, 300, ,, 3,600,000	,, ...	,, 20

387

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն, եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօյալ Վինտզորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան աւոյնին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին առջին։ Այս դեղ, որուն տէրը չզգրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անլսելի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցում, առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վերջինի վարդի ապեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռօյալ Վինտզորի ծախուած տեղերը։

ՔԻՆԻՈՄԻ ԳԻՆԻ

Ա. ԼԱՊԱՌԱԳԻ

Դեղագործ անդամ բժշկ. ժողովոյն Բարիզու

ԼԱՊԱՌԱՔԻ ՔԻՆԻՈՄԸ կը միացունէ Քինքինայի կեղեւի բոլոր օգտակար սկզբունքներն, որոշեալ քանակութեամբ։

"ԼԱՊԱՌԱՔ ՔԻՆԻՈՄԸ" քինքինայի բոլոր յատկութեան խտացումն ու համաքածոյն է։ Քինիոմի քանի մը կրամներ միեւնոյն արդիւնքը յառաջ կը բերեն ինչ որ կ'ունենան Քինքինայի քանի մը լիտր։"

ՌՕՊԻՔԷ

Ուսուցիչ դեղագործական վարժարանին Բարիզու

"Ամենէն կազդուրիչ դեղերուն ամենէն աղէկն է այս։"

Տօքթօր ՎԱՀԻՆ

Գլխաւոր բժիշկ զինուորական հիւանդանոցաց Ալճէրիոյ

"Ա. ԼԱՊԱՌԱՔԻ ՔԻՆԻՈՄԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն օգտակար լուացումն է քինքինի ընդհատ ջերմերու դարմանման համար։ Մասնաւորապէս նշանաւոր արդիւնքներ կ'ունենայ հին ջերմերու և ճահճային ախտաժէտութեան դարմանման համար։"

Ուսուցիչ ՊՈՒՇԱՌՏԱ

Ամառնային շոգերու կամ տաք կլիմաներու մէջ, մասնաւորապէս մթնոլորտին ճնշողական ազդեցութիւնը կը վանէ։

Ա. ԼԱՊԱՌԱՔԻ ՔԻՆԻՈՄԻ ԳԻՆԻՆ ճաշէն յետոյ կ'առնուի իբր աղանդերի գինի, մէկ գաւաթ։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. Ի ԲԱՐԻԶ. ԺԱԳՈԲ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 19, ՏՈՒՆ Լ. ՖՐԷՐ

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այսինքն՝ որ անբաւն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է գաւառական և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայի վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապացիկն տալով յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը տալով գիտութեան։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անտեսանելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն և յառաջ կը բերեն անտեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն. որոց առ անուններն նշուած է. ջերմ և տարաւ, թոքային ջերմ, պարբերական ջերմ, ընդհատեալ ջերմ, մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ հաւածախուտավայրեալ վայրերէ մահաբեր նիւթեր, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակերէներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը ջնջէ այս թունաւոր նիւթոց կանխեալ ազդեցութիւնը, քանի որ կը գտնէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն մասնաւորապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտուած տալով, միայն թէ տրուած հրահանգի համեմատ գործածուի. կը ծախուի Մինասեան և որդւոց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա, Կ. Պոլսոյ։

614

ՔԻՐԽՆԸՐ ԵՒ ԸՆԿ. ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՄԵՔԵՆԱՑԻՑ

Ի ԼԱՅՓՑԻԿ–ՍԵԼԼԸՐ ՀԱՈՒԶԷՆ

Կը շինէ Ցոփուն Մանտիֆաթուրայի

ՍՂՈՑ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ԵՒ ԳՈՐԾԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ՓԱՅՏ ՏԱՇԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՈՒՂՂԱՁԻԳ ՍՂՈՑ

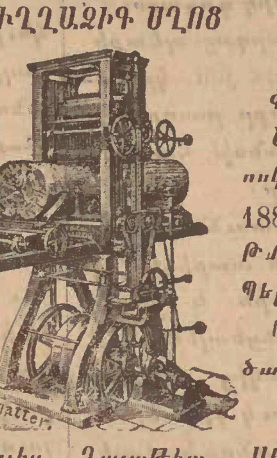

ՇՐՋԱՆԱՁԵՒ ՍՂՈՑ

Մեքենայք՝ ատաղձարանաց համար, կահկարասիի գործարանք, դրամարկղի գործարանք, սղոց մեքենայք, երկաթուղեաց մեքենայք, ևն. ևն.

Գործարանը 22,000 է աւելի մեքենայ մատակարարած է։

ՓԱՅՏ ՑԿԵԼՈՒ ՄԵՔԵՆԱՅ

Ամենաբարձր ատրճաններ և ոսկիէ շքադրամներ, Անվերս 1885, Բօրթօ Ալէկրօ 1881, Թիֆլիս 1891, Միւնիխ 1888, Պերլին 1889.

Աշխարհի ամենէն մեծ գործարանը։

Ենեսթ Քիրխնըր և ընկ. Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Սելանիկ խան Թիւ 13 ընդ տնօրէնութեամբ ճարտարապետ Պ. Սըրինկոհօլցի։ 101

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

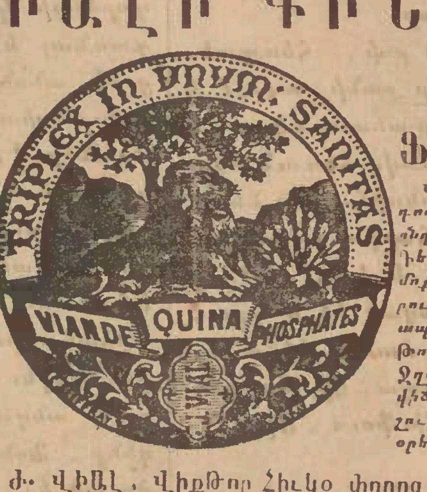

TRIPLEX IN UNUM: SANITAS

VIANDE QUINA PHOSPHATES

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօր կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներ և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջըղային ու Ոսկրային գրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքի ամեն ցաւերու, փորշարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, ևն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կ'երպեն ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 438

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ԲԱՍԷԿԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թ. 86. փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ՇԹԱՅՆ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐՈՒ

Մարդոց, Տղայոց, Կանանց, Օրիորդաց և փոքրիկ աղջկանց համար

Քարաքէօյի հրապարակը, Թիւ 20, մեծ վաճառակուն Պորսայի և Եէնի Ճամի փողոց, Թիւ 8, Թիւնէլին մօտ։ Աշնան եւ ձմրան եղանակներուն համար մեծաքանակ հանդերձներ բերուած են ՄԱՐԴՈՑ, ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ

Վերջին Նորելուկի ձեւերուն այնքան ճոխ և բազմազան մեկ ընտրութեամբ որ զքանչացում պիտի առթէ որչափ ընտիր ճաշակի, տեսակի և դիմացկունութեան նոյնչափ ալ հանդերձներու գնոց գերագոյն աժանութեան կողմէ։

Կանանց, օրիորդաց և փոքր աղջկանց զգեստներու ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՃԻՒՂԸ որք կը պարունակեն մեծաքանակ մանթօներ, բաճկոններ, բէլըրիններ (ժաքօնէզ) մետաքսեայ աստառով և առանց աստառի, սուգի զգեստներ, ուղեւորութեան մանթօներ, անջրանցիկներ, երկար և կարճ վերիթներ, թաւշապատ և մուշտակաւոր ժաքէթներ, մուշտակաւոր ռոթոնտներ, ինչպէս նաեւ մեծ մթերք օրիորդներու, փոքր աղջիկներու և մանուկներու համար, ամենաընտիր ճաշակով և վայելչութեամբ։

Գիները զարմանալի կերպով համեստ են 354

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ.

Քսան տարուան յաջողութիւն յԻտալիա, յԱմերիկա, ի Հնդկաստան, յԱրեւելս և յԵգիպտոս։—Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլպուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 1873ի Վիեննայի միջազգային ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ տաքջապահական ամենէն ծանօթ ըմպելին է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգուշական դարմանական ճահճային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ ըմպելիներէն և ամենաներէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժաբեր։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ Կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինիի, Սելծի ջրոյ և խահուէի հետ.

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ԸԷՔՔԻՍ. 2218

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կի. 7 19 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 9ին յետ միջօրէի.

Գշ. 8 20 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի ուղղանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէսի ճամբով,

Դշ. 9 21 Սեւաստոպոլի ուղղանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

9 21 Սուրհանդակ գէպի փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ պաթում առաւօտեան ժամը 11ին.

Շ. 0 22 Օտեսայի ուղղանդակ, ժամ 9ին յետ միջօրէի.

Եւս —. Յունիս 8 10. Երկուշաբթի օր 4 ամլէն դէպի Ասորիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Աղեքսանդրիոյ մէջ ... հանդիպելն Տրիպոլի Պէյրութ, Եաֆա, և Բօր-Սայիտ գալով յետնուին։ 605

ԱՒԱՋՐՆ ԼՕՅՏԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

ընկերութեան, Կ. Պոլսոյ և Ասիայի միջև

ԹՕՄԱՍՈՒԻՆ ՈՐԴԻՔ ...

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալքամօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիփսօ	5500	Բաննէր	1700
Աօլլօ	5500	Կիգանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արֆօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Աբրուզզօ	5000	Կրօանօ	2200	Քուէրքօ	2800
Գառամօ	3000	Հիբօ	2000	Բրալթօ	4400
Գօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	[illegible]	Բրինայօ	3200
Գրամօ	2000	Հիմեռա	7000	Բօլլօ	3000
Գըֆֆալօ	8800	Հուսարէր	1200	Բօմէօ	3500
Դէլրօ	2600	Ռյակօ	5000	Բօզարիօ	3500
Գալիանօ	2500	Ճիտօ	2300	Սալերնօ	4000
Գամէօ	2100	Ջէլօօ	2000	Սանդրինօ	3200
Գագօ	2000	Քօրբինօ	4200	Սաֆօ	2000
Գօտէ	2700	Քօմինօ	2200	Սիլլօ	2000
Չէրակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	[illegible]	Լէգանթօ	4500	[illegible]	3000
Գոլըրատօ	3400	Լիփորնօ	3000	Թօռօսօ	1200
Ֆիգօ	2500	[illegible]	1500	Թօլինօ	2800
Ֆօմինօ	2500	Մար Նէօ	4300	Թօրրինօ	900
Ֆօրօ	4800	Մարգէլլօ	6500	Թրիեսթինօ	5000
Ֆրագօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուռնօ	5000
Եսյինամօ	9600	Պօւբինօ	3100	Վեստա	3600
Ելօրաստօ	3000	Նէրօ	2000	Վենուս	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆանինօ	200
[illegible]	2600	Օրէլլօ	5000	Զէմօ	200
Ֆօլքօն	800	Օգրանօ	4500	Զէնօ	140
Վէսօ	700	Սփէօ	2000	Զօռրինօ	120
Եգիպտոս Մոնարք					8000
Իւրոպ Մոնարք					8000
Ինդիա Մոնարք					8100

Տուրօ շոգենաւը, նաւապետ Մարշըլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 12ին (Ն. Տ.) և 26ին աստ կ'սպասուի։

Ապրանքներու համար ...ին տեղեկութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՏՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմ Խան, Ղալաթիա

604

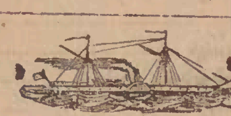

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլ և Միջերկրական գիծ ...

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Բանտաուօ	4200	Աֆրիքա	3000
Ֆերոս	4000	Օսայրիս	3000
Օռմանէ	4000	Նէպթիւն	3000
Ծեսարեա	3250	Աէրօ	3000
Բիզօ	3250	Լօգիւս	800
Մարսիլիա	3250	Ուլփիա	860
Պարիզ	3250	Աէօլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՄԻԹՕԼ և Ընկ.
Ռեյթիլ խան
ՋԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
292 31 Ջէյմս Եգրիդ Լիվրբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԼՈՒՆԻՕՆ L'UNION

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հաստատեալ ի Փարիզ, իւր կեդրոնավայրն, Պանք փողոց, 15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

607

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,700,000
Գանձելի ապահովագին (Բոնս)	» 63,770,000
1890ի հասոյթք	» 15,000,000
Հրդեհի վնասուց վճարուած	» 160,570,000

Պ. Պ.
Ա. Տ'ԷՅՃԹԱԼ, ...ըգին երեսփոխան, նախկին փոխ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆրանսայի Հարաւային երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ եղբարց Դրամատունէն, Նախագահ «Բարիզ-Լիոն-Միջերկրական» երկաթուղեաց ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. Կայս. Պանքայի, ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԼՈՒՆԻՕՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ.
Թ. ՕՏԼԷՐ, Նախկին դրամատէր, Նախագահ Վիէյյ Մոնթանեի և Լեէժի ահխահանաց ընկերութեան.
ՀԻՐՍԷԼ, Նախագահ Մէլիւզինէ Ընդհանուր Ապահովագրական ընկերութեան.
Պ. Պ.
Ս. ՃԷՅՄԸՆ, Հօթինկեր և Ընկ. դրամատուց տունէն.
Ֆ. ՄԻՇՕ, Նախկին Նախագահ Սէնի Առեւտրական Դատարանին, փոխ Ֆրանսական Պանքայի, փոխ Ֆրանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց.
Հ. ՄԻՐԱԲՕ, Միրաբօ Բաքար, Բիւրար և Ընկ. դրամատուց տունէն.
Ա. ԹՈՒՐՆԷՅՍԸՆ, Լեոնի երկաթուղեաց ընկերութեան վարիչ.
Ա. ՎԱԼԷՆ, Վալէն և Ընկ. դրամատուց տունէն, փոխ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Ֆրանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, փոխ Օսմ. Պանքայի.

ՀՐԴԵՀԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ՇԱՌԼԸ ՌՕՊԻՐ. Նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ
Պառօն Ժ. ԱԼՊԻԶ, Նախկին ելևմտական քննիչ, ՓՈԽ-ՏՆՕՐԷՆ

ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ԱԼՊԻՐ ԺՈՊ, Տնօրէն
ԷՄԺԷՆ ԼԸ ՍԷՆ, Փոխ-Տնօրէն

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ.	» 93,8
Կենաց համար վճարուած	» 59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	» 243,580,000

Ընկերութեան դրամատեղը ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մասնաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Քամանտօ Պանքայի դիմաց, Երամեան խան, Թիւ 2